

आध्यात्मिक डेडी

तंत्री : संपादक : कैलासअहिर ऐन. परीअ

॥ परम तेजदात्री भा गायत्री ॥

ॐ मूर्ध्निः स्वः ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचोदयात् ॐ ॥

શ્રી ગાયત્રી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ

અમદાવાદ-૧૬

[રજુ. નં. ૩૩૬૧]

ગાયત્રી ઉપાસક પૂજ્ય શ્રી શાસ્ત્રીજીએ (નરેન્દ્રલાલ બી. દવે) માર્ચ ૧૯૭૫થી મા ગાયત્રીના આદેશથી લોકસેવાનો અભિગમ સ્વીકાર્યો છે. આધિ-વ્યાધિ-ઉપાધિથી ત્રસ્ત વ્યક્તિઓને વ્યક્તિગત મુલાકાત આપી તેમના પ્રશ્નો સુલઝાવવાનો પ્રયત્ન તેઓ વિના મૂલ્યે કરી રહ્યા છે. અસાધ્ય બિમારીથી વ્યથિત વ્યક્તિઓને પૂજ્યશ્રી મા ગાયત્રીના આદેશ અને માર્ગદર્શન અનુસાર શક્તિપ્રદાનની સારવાર આપી રોગમુક્ત કરવાનો પ્રયાસ કરે છે. અભિમંત્રિત જીવનજી માનવીનું જીવન બનાવે છે અને જીવન બચાવે છે.

ભારતમાં અને વિદેશોમાં પૂજ્યશ્રીની સેવાનો લાભ વિશાળ જનસમુદાયે લીધો છે અને લઈ રહ્યા છે. યંત્રયુગમાં જીવતા માનવીને આધ્યાત્મિક શરણનો સીધો, સરળ રાહ બતાવી માનસિક શાંતિનો અનુભવ કરાવે છે.

પૂજ્યશ્રીના આ અનેબા અને વિરલ કાર્યકર્તાનો લાભ કોઈ પણ જ્ઞાતિ, જાતિ, ધર્મ કે સમ્પ્રદાયના વિશાળ જનસમુદાયને મળી શકે તેવા શુભ આશયથી પૂજ્યશ્રીની પ્રેરણા અને મા ગાયત્રીની કૃપાથી શ્રી ગાયત્રી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટની સ્થાપના કરવાનો એક નવ પ્રયાસ કર્યો છે.

આ ટ્રસ્ટના મુખ્ય હેતુઓ નીચે પ્રમાણે છે :

- (૧) ગરીબ તથા જરૂરવાળા માણસોને દરેક પ્રકારે મદદ કરવી.
- (૨) કોઈ પણ પ્રકારના શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં મદદ કરવી.
- (૩) આધ્યાત્મિક સારવાર-કેન્દ્ર સ્થાપી અસાધ્ય બિમારીમાંથી લોકોને રાહત અપાવવી.
- (૪) કુદરતી આફતમાં સપડાયેલાઓને સહાયરૂપ થવું.
- (૫) વિશ્વબંધુત્વની ભાવના કેળવી માનવજાતને દરેક વિષમ પરિસ્થિતિમાં સહાયરૂપ થવું.

અમારા આ નવ પ્રયાસને આપ વધાવી લેશો અને વેગવંતો બનાવશો તેવી નવ વિનંતી.

આભાર સહ.

સરનામું :

કે. એન. પરીખ

મેટ્રનનો બંગ્લો, સીવીલ હોસ્પિટલ કમ્પાઉન્ડ,

અસારવા, અમદાવાદ-૧૬. (ગુજરાત) (ઇન્ડિયા)

ફોન : ૩૭૯૦૯૭

કે. એન. પરીખ

મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી

શ્રી ગાયત્રી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ

આ ત્રૈમાસિક અંક
જન્યુઆરી,
એપ્રિલ,
જુલાઈ
અને
ઓક્ટોબર
માસમાં
પ્રગટ થશે.

વાર્ષિક લવાજમ
રૂપિયા ૬૨૫

પ્રકાશક :
શ્રી કૈલાસબહેન એન. પરીખ
શ્રી ગાયત્રી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ,
મેટ્રન ક્વાર્ટર્સ,
ન્યુ સિવિલ હોસ્પિટલ કમ્પાઉન્ડ,
અસારવા,
અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૧૬.

મુદ્રક :
કાન્તિભાઈ મ. મિસ્ત્રી
આદિત્ય મુદ્રણાલય
રાયખડ,
અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૧

આધ્યાત્મિક કેડી

વર્ષ ૭] • જન્યુઆરી : ૧૯૮૮ • [અંક ૧ લેા

અનુક્રમણિકા

૧. ઉપાસનાની પરિપૂર્તિ અર્થે	શાસ્ત્રીજી	...	૩
૨. પંચામૃત	૮
૩. પૂજ્ય ગુરુદેવના સાન્નિધ્યની પળોમાં...	૧૦
૪. ભક્તિનો સહયોગ	૧૪
૫. ખોવાયેલ દાગીનો પાછો મળ્યો !	૧૬
૬. એઈન હેમરેજભાથી મુક્તિ !	૧૭
૭. જ્ઞાનગોષ્ઠિ	૧૭
૮. અમૃત આચમન	ડૉ. કાન્તિલાલ કાલાણી	...	૨૨
૯. ઉપાસનાના આરંભે	૨૪
૧૦. સૂક્ષ્મ ઉપસ્થિતિ	૨૬
૧૧. કાવ્યપ્રસાદ	શ્રી તપસ્વી નાન્દી	...	૨૭
૧૨. સમાચાર	૨૮

આપનું સન ૧૯૮૮ ના વર્ષનું 'આધ્યાત્મિક કેડી'નું લવાજમ રીન્યુ કરાવી લેવા વિનંતિ. પાંચ વર્ષનું એકસામકું લવાજમ સ્વીકારવામાં આવે છે.

આધ્યાત્મિક કડી

જાન્યુઆરી : ૧૯૮૮

ઉપાસનાની પરિપૂર્તિ અર્થે

શાસ્ત્રીજી

ધણાં મુલાકાતીઓ તરફથી અવારનવાર પ્રશ્નો થતા રહે છે કે ઉપાસના કરવા માટે શું કરવું? આધ્યાત્મિક માર્ગે કેવી રીતે જવાય? ઉપાસનામાં આગળ વધવા શું કરવું?

જે કોઈ વ્યક્તિ મારી મુલાકાતે આવે છે તેઓને માતાજીના સંકેત પ્રમાણે હું ગાયત્રી મંત્રની ત્રણ માળા કરવા તો કહું જ છું એટલે તેઓ તે પ્રમાણે શરૂ કરી દે. મારી મુલાકાત વિના પણ જેમને ઉપાસના કરવાનું મન થાય તો તેઓ પોતપોતાના ઇષ્ટની કે ગાયત્રી મંત્રની ત્રણ માળા દરરોજ કરવાનું ચાલુ કરે.

દૈનિક ઉપાસનામાં ત્રણ કે પછી મેં કલા પ્રમાણેની માળા શરૂ કર્યા પછી ધ્યાન કરવાનું છે. પોતાના ઇષ્ટદેવ કે માતાજી સમક્ષ એસી બની શકે તો પ્રાતઃકાળે ચાર વાગ્યે કે રાત્રે દસ વાગ્યે ધ્યાન કરી શકાય છે.

જપ અને ધ્યાનનો આરંભ કર્યા પછી મેં જે નવ સૂત્રો આપ્યાં છે તેનો જે અમલ કરી શકે તો ચોક્કસ તમારા ભૌતિક ને આધ્યાત્મિક જીવનમાં શાંતિ ને આનન્દનો અલૌકિક અનુભવ થશે. સધળાં શાસ્ત્રોનો સાર એક જ છે કે યસ, ભગવાનને ઓળખી એની ભક્તિ કરે. એનામાં શ્રદ્ધા, વિશ્વાસ રાખે. એને શરણે જવ. આથી હું એમ માનું છું અને મારો સ્વાનુભવ છે કે ઉપાસના કરવા ઇચ્છનારે કોઈ પણ પ્રકારના વિધિવિધાનમાં કે બાહ્ય પોષાણમાં અટવાયા વિના, સમ્પૂર્ણ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિથી નિષ્કામ ભાવે, મા-બાળકનો સમ્બન્ધ કેળવી પોતાના ઇષ્ટની કે ગાયત્રીની ઉપાસના (ગાયત્રી મંત્રની ત્રણ માળા) કરવાની શરૂઆત કરવી જોઈએ.

યોગશાસ્ત્રમાં યોગસાધના માટે સાધકે પાંચ નિયમો પાળવાનાં કહ્યાં છે :

(૧) શૌચ, (૨) સંતોષ, (૩) તપ, (૪) સ્વાધ્યાય અને (૫) ઈશ્વર પ્રણિધાન.

હવે યોગસાધના કદાચ ભડકાવનારો શબ્દ લાગે ને એવા દુષ્કર કાર્યને વ્યક્ત કરતા શબ્દથી જ હરી જઈ, એ તરફ ભક્ષ પણ ન આપીએ એવું બને. પણ કોઈએ ગભરાવાની જરૂર નથી. આપણે યોગસાધના કરવી પણ નથી. હું તમને તેમ કરવા કહેતો પણ નથી. મારું કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે યોગશાસ્ત્રમાં જે

આધ્યાત્મિક કડી, જાન્યુઆરી, '૮૮]

પાંચ નિયમો આપ્યા છે તે તરફ આપણે ધ્યાન આપીએ તે તે સમજી આવ્યરહ્યામાં મૂકવાનો પ્રયત્ન કરીએ. આપણે સામાન્ય દૈનિક ક્રમની ઉપાસનાને જ લક્ષમાં રાખીને આ પાંચ નિયમો સમજવાનો પ્રયાસ કરીશું.

શૌચ એટલે સ્વચ્છતા - પવિત્રતા. આપણે સ્નાનશૌચાદિથી સ્વચ્છ તે પવિત્ર થઈ એ છીએ પણ અહીં શૌચ બાહ્ય તો ખરું, પણ આંતરિક પણ હોવું જોઈએ. બાહ્ય શૌચથી - સ્નાન વગેરેથી શરીર સ્વચ્છ બની પ્રસન્ન તે સ્ફૂર્તિ અનુભવે છે, પણ માનવીની અંદર પણ શૌચ જરૂરી છે. અંદરનો શૌચ એટલે માનસિક પવિત્રતા - એમાં મન, વચન તે કર્મની પવિત્રતા પણ આવી જાય. સત્યપરાયણતા, દયા, પ્રેમ, સહૃદયતા વગેરે પણ જરૂરી છે. અર્થાત્ માનવીનો - ઉપાસકનો આવ્યારવિચાર પણ શુદ્ધ, સાર્વિક, પવિત્ર, ઉદાત્ત તે ઉમદા હોવા જરૂરી છે.

પણ મલિનતાનાં અનેક આવરણોથી ઘેરાયેલા માનવીમાં આંતર શૌચ ક્યારે ઉદ્ભવી શકે? ઉદ્ભવી શકે, એ માટે સ્વાધ્યાય જરૂરી છે.

ખીજી વાત છે સંતોષની. માનવીને જ્યારે જે કંઈ આવી મળે તેમાં તે આનન્દ તે સંતોષ રાખે તો સ્વસ્થતા તે શાંતિ મળે છે. એમાંથી જ માનવીની - ઉપાસકની ચિત્તની સ્થિરતા - એકાગ્રતા કેળવાય છે. 'આધ્યાત્મિક કેદી'ના એપ્રિલ '૮૬ના અંકમાં 'આત્મસંતોષ'ના લેખમાં મેં વિસ્તૃત જણવટ કરી છે એટલે એનું વધુ પિંજરું અહીં નહીં કરીએ.

માનવીએ બધી જ બાબતમાં સંતોષ કેળવી ચિત્તને એક માત્ર પરમતત્ત્વમાં જ એકાગ્ર કરવું, ધ્વજસ્થ - સંસારસ્થ મેળવવાની સાથે સાથે જ એનાથી નિલેપ - જળકમળવત્ બની ઉપાસના કરવામાં આવે તો તે એક તપ બની જાય છે. અહીં જે તપનો ઉલ્લેખ કર્યો છે તે આ છે. તપ એટલે ગૃહત્યાગ - સંસારત્યાગ કરી પલાંહી વાળી ધ્યાન ધરી બેસી જવું એ તપ નથી. જે ક્ષત્રિ-મુનિઓએ એ પ્રકારે તપ કર્યાં છે તે કરે છે તે ખૂબ દુષ્કર કાર્ય છે. સામાન્ય મનુષ્ય માટે એ શક્ય નથી, એવી કોઈ આવશ્યકતા પણ નથી. મારા મન્તવ્ય પ્રમાણે તો જીવનને સંસારની અનેકવિધ પળાવણી વચ્ચે રહીને પણ દૈનિક ઉપાસના તે પ્રસંગોપાત્ત યોજનાબદ્ધ સ્થિરપૂર્ણ ઉપાસના કરીએ તે જ ઉચિત છે. એમાં જ માનવીની અનેકવિધ કસોટી થાય છે. માનવી એમાં ધણું જ તપે છે. એ એક પ્રખર તપ મારી દષ્ટિએ છે.

સ્વાધ્યાયમાં ઈષ્ટદેવના મંત્રજપનું સાતસ - નિરંતરતા સુચવાય છે. વારંવાર - સતત મંત્રજપ નામ-સ્મરણ કર્યા કરવાથી સમય જતાં ઈષ્ટની પરમતત્ત્વની કૃપાની અલૌકિક અનુભૂતિઓ થાય છે. ચિત્ત તેનામાં વિશેષ એકાગ્રતા સાધે છે તે અસ્થિતત્ત્વ પરમતત્ત્વને માટે અધીર ને ઉત્કટ બનતાં આત્માનુસન્ધાન - આત્મસાક્ષાત્કારની કોટિએ લઈ જાય છે. તેથી જ શાસ્ત્રમાં વારંવાર, સતત ઈશ્વરનું સ્મરણ - જપ કરવાનો આદેશ આપ્યો છે. માનવીની ચેતના પરમ ચેતના સાથે અનુસન્ધાન સાધતાં ઉપાસનાની-યોગસાધનાથી એ સિદ્ધિ બની જાય છે. યોગસાધનાથી - ઉપાસનાની સિદ્ધિ મેળવવા સ્વાધ્યાય - વારંવાર - સતત જપ તે નામસ્મરણ - એક પગથિયું છે. મને લાગે છે કે કોઈ પણ ઉપાસક માટે એ પગથિયું ચડવાનું આસાન - સરળ બની શકશે. આમ કરવાથી સહજબાવે જ ચિત્ત ઈશ્વરમાં અનાયાસે જ એકાગ્ર બની જાય છે. તેનું સતત ધ્યાન થાય છે તે કરવું જોઈએ એમ હું માનું છું. ઉપાસકે સતત ઈષ્ટના શરણમાં રહેવાનું છે એટલું જ નહિ, શરણાગતિની અનન્યતા ક્યારે સિદ્ધ થઈ કહેવાય ?

ઇષ્ટ - ઈશ્વર પ્રત્યેના ભાવની-પ્રેમની - શરણાગતિની અનન્યતા એ ઉપાસકનો સુક્ષ્મ મનોબ્યાપાર છે. પણ એ માટે ઉપાસના બાબત - આધ્યાત્મિક બાબતોમાં પણ કોઈની ટીકા કે નિન્દા કરવી ઉચિત નથી. ધણા ઉપાસકો ખૂબ સારી રીતે ઉપાસના કરે છે, પણ મનમાં એક પ્રકારની ગ્રંથિ બંધાઈ ગઈ હોય છે કે અમે જેને જેવી રીતે ઉપાસના કરીએ છીએ તે જ સાચી છે. અમુક જથ્થાની શ્રદ્ધા, ઓછી છે. અમુક દેવ મોટા છે. અમુક મન્ત્ર સિદ્ધિદાયક છે, અમારી ઉપાસના જ યોગ્ય છે. કૃષ્ણ મોટા ને શિવ નાના, શિવ મોટા ને કૃષ્ણ નાના છે એવી માન્યતા આજે પણ ધણા ઉપાસકોમાં જોવા મળે છે, જે ખૂબ જ ભામક ને બૂલભરેલી છે. એક શક્તિ - એક ઈશ્વરમાથી ઉદ્ભવેલા ગુણ ગુણ સમપ્રદાયી મનુષ્યમાં - ઉપાસકમાં જોઈની દષ્ટિ નિર્માણ કરે છે.

પરંતુ યાદ રાખવું જોઈએ કે ઈશ્વર એક જ છે. આ સૃષ્ટિમાં એક જ ચેતના વિભક્તી રહી છે ને એના આધિપત્ય હેઠળ સૌએ જીવન ધારણ કર્યું છે. સમયાન્તરે તેનાં ગુણ ગુણ નામ પડ્યાં, સમપ્રદાયો - વાડાઓ નિર્માણ થયા ને એમાંથી ધર્મ નામે કંઈકાંઓ ઊભા થયા. વ્યક્તિનો આવો દષ્ટિબેદ શરણાગતિની અનન્યતા પર પ્રહાર કરે છે.

માનવી - ઉપાસક ખીજ દેવની ઉપાસનાને-ખીજના દેવને નીચા માની તેની નિન્દા કરે તે યોગ્ય નથી. તેમ કરવાથી ઉપાસક અંતતોગલા પોતાના જ દેવની અવમાનના કરે છે. પરમતત્ત્વની શક્તિ તો એક જ છે. એક વ્યક્તિ જેની ઉપાસના કરે છે તે શક્તિ જ અન્ય ઉપાસકની ઉપાસનાના સ્વરૂપમાં પણ સંનિહિત છે. એટલે બંને વ્યક્તિ આખરે તો એક જ શક્તિને - પ્રભુને ભજે છે.

ઉપાસક પોતાના ઇષ્ટદેવમાં અનન્ય ભાવ રાખવા છતાં, ખીજના ઇષ્ટદેવને પણ પોતાના જ ઇષ્ટદેવનું રૂપાન્તર સમજીને તેમનો પણ આદર કરવો જોઈએ. કોઈ પણ ઇષ્ટમાં એક માત્ર પ્રભુના પરમાત્માના જ દર્શન કરવાં એ જ સાચી અનન્યતા છે. એવો અનન્ય ભાવ કેળવશે તો જ ઈશ્વર સાથે અનુસંધાન સાધી શકાશે. અદ્વૈત કેળવી શકાશે અને અનન્ત શક્તિના આશ્રયે રહીને એ શક્તિને પોતાનામાં સચિત સંકાન્ત કરી શકાશે. વીજળીના ગોળાને તેના પ્રકાશથી પ્રજ્વલિત કરવા યોગ્ય સ્વિચ્છ દબાવવાની જરૂર રહે છે તેમ અનન્ય ભાવ દ્વારા જ સ્વની ચેતનાને પરમ ચેતના સાથે જોડી શકાય છે.

મનુષ્યે - ઉપાસકે પોતાની અંદરના શત્રુથી સાવધ રહેવાનું છે. ઉપાસનામાં જાતને સમ્પૂર્ણપણે લીન કર્યા પછી પણ નિશ્ચિન્ત ને અસાવધાન રહેવું યોગ્ય નથી. અંદરનો એકાદ શત્રુ પણ જીવંત હોય ત્યાં સુધી જાંપીને ન બેસવું. અનેક પ્રકારની યુક્તિ-પ્રયુક્તિ અજમાવીને, પોતાના પરમ મિત્ર ને આઠા-કારી સેવકનો સ્વાંગ સજીને પણ વ્યક્તિને તે ભરમાવી શકે છે. તેની ચાલ ખૂબ જ કપટભરી હોય છે. તેમાં વિશ્વાસ ન રાખતાં સતત સાવધાન-સજાગ બનીને રહેવું. કોઈ પણ અજ્ઞાત ખૂણેથી તેનો પ્રહાર થઈ શકે છે. એટલે અંદરના શત્રુઓને - તમામ આંતરિક મલિનતાઓનો પરિહાર કર્યા પછી જ પરમ પવિત્ર, સનાતન, દિવ્ય, અલૌકિક ઈશ્વર હૃદયમાં - અરિતત્ત્વમાં ધિરાજમાન થઈ શકે છે. ઈશ્વરનો પાવનકારી સ્પર્શ પામવા માટે પણ માનવીએ-ઉપાસકે પહેલાં સ્વયં પાવન બનવું પડે છે.

મેં સૂચવ્યા પ્રમાણે ઉપાસનાનો આરંભ કર્યા - પછી સૌથી મોટી આવશ્યકતા તો ઉપાસનાની નિયમિતતા કેળવવાની છે. અર્થાત ઉપાસના દરરોજ જ કરવી. ધ્યાન દરરોજ કરવું. જેટલી માળાનો આદેશ મળ્યો હોય તેટલી માળા દરરોજ અચૂક કરવી જ કરવી. પાંચ માળાનો આદેશ મળ્યો હોય તો પાંચ માળા રોજ કરવી. એ પછી જાતે નક્કી કરી લેવું કે રોજ કેટલો મેં કયો સમય અનુકૂળ છે.

ને પરમાત્માના સ્મરણમાં-ઉપાસનામાં ફાળવી શકીએ તેમ છીએ તો તે ને તેટલો સમય અચૂક કરાવવાતપણે ઉપાસનામાં ફાળવવો જ રહ્યો. સંજોગવશાત્ સમય કે સ્થળમાં ફેર પડી શકે તો વાંધો નથી, પણ દૈનિક ક્રમમાં તો એ અચૂક સાચવી શકાશે.

સમગ્ર ઉપાસનાની પરિપૂર્તિ અર્થે વૈરાગ્ય ધૂળ જ મહત્વની ને જરૂરી બાબત છે.

શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને મનની ચંચળતાને દૂર કરવાના ઉપાય તરીકે વૈરાગ્ય અને અભ્યાસને મહત્વના લેખ્યા છે. તેમણે કહ્યું છે કે મન તો વાયુ (પવન) જેવું ચંચળ છે તે તેને અભ્યાસ ને વૈરાગ્યથી કાબૂમાં લાવી શકાય છે.

અભ્યાસ એટલે સ્વાધ્યાય-ઉપાસનાનું-સાતત્ય તે અંગે આપણે ઉપર જોઈ ગયા.

હવે વૈરાગ્ય એટલે શું તે જોઈએ.

વૈરાગ્ય એટલે સંસાર ને સમાજનો ત્યાગ કરી ભગવાં ધારણ કરી, દાઢી, મૂછ, વાળ વધારી ભસ્મલેપન કરી જંગલમાં ચાલ્યા જવું, સમાજ કે સંસારની જવાબદારીમાંથી ભાગી છૂટવું એવો અર્થ વૈરાગ્યનો કરવાનો નથી. ક્યારેક જીવનની એક યા અન્ય નિષ્ફળતાથી નિરાશ, હતાશ થઈને કેટલાંક ભાઈ-બહેનો મારી પાસે આવે છે. તેઓ ધર છોડવા કે આત્મહત્યા કરવા તત્પર થઈ જાય છે. ધર છોડવા ઇચ્છનારને હું પહેલો પ્રશ્ન એ કરું છું કે તું પાછો ક્યારે આવીશ? આત્મહત્યા કરવા તત્પર થયેલાને મંત્રજ્ઞપથી તેના મનમાં ઉદ્ભવેલા આત્મહત્યાના વિચારને, તેની આશાને ખંખેરી નાખવાનો પ્રયાસ કરું છું, મંત્રજ્ઞપથી સમય જતાં જીવન પ્રત્યેનો તેનો સમગ્ર અભિગમ જ બદલાઈ જાય છે. આવા બધા-હતાશ થઈને ધર છોડવાનો કે આત્મહત્યા કરવાનો, વગેરે વિચારો ક્ષણિક વૈરાગ્ય છે. એને સ્મશાન-વૈરાગ્ય કહે છે.

ગીતામાં ભગવાને ચંચળ મનને કાબૂમાં આણવા જે વૈરાગ્ય કહ્યો છે તે કયો ને કેવો વૈરાગ્ય એવો પ્રશ્ન સહેજે કોઈને ઉદ્ભવે.

ભગવાને જન્મ - જીવન આપ્યાં છે એટલે એને પૂરેપૂરો ન્યાય આપવાની ફરજ છે. પણ સાંસારિક સુખોપભોગમાં સંસારની - જીવનની ઇતિશ્રી નથી. સંસારમાં રહીને સાંસારિક સુખોપભોગ ભોગવતાં ભોગવતાં, સાંસારિક-સામાજિક જવાબદારીઓ અદા કરતાં કરતાં પણ એ બધાથી નિર્લેપ-જળકમળવત્ બનીને એક માત્ર પરમાત્મામાં - માતાજીમાં ચિત્તના સમસ્ત મનોબ્યાપારને લીન કરી દઈ જીવન જીવવું, ઇન્દ્રિયબંધિત તમામ પ્રકારની લાલસાને, લોભને, લાલચને, અંદરના તમામ શત્રુઓથી સાવધ બનીને - સજગ રહીને જીવન જીવવું - ઉપાસના કરવી, સંસારમાં રહેવા છતાં કોઈ પણ પ્રકારની ભૌતિક આસક્તિમાં ચિત્ત આસક્ત ન થાય ત્યારે જ સાચો વૈરાગ્ય ઉદ્ભવેલો કહી શકાય. સંસારમાં રહેતો હોવા છતાં તમામ પ્રકારના સાંસારિક લેપનથી અલિપ્ત રહેતો સંસારી માણસ સાચો સાધુ કહેવાય છે. ઉપાસકે એવું સાધુજીવન જીવવાનો અભિગમ કેળવવો જોઈએ. સંસારમાં રહેવા છતાં સંસાર પ્રત્યેની અલિપ્ત વૃત્તિ જ માનવીમાં - ઉપાસકમાં વૈરાગ્ય જન્માવે છે. ભગવાન ગીતામાં એ જ કહે છે કે સંસારમાં રહો, પણ એથી લેપાઓ નહિ. સંસારમાં રહીને પણ અલિપ્ત-નિર્લેપ ભાવ કેળવાય તો ચિત્ત એની મેજે સ્થિર, શાંત, એકાગ્ર થવાનું જ છે.

આવો વૈરાગ્ય કેળવવા માટે સધળું પરમાત્માના હાથમાં સોંપી ઉપાસના શરૂ કરવામાં આવે તે જરૂરી છે. તેમ કરતાં અદ્વા ને શરણાગતિનો ભાવ મનમાં ઉદ્ભવશે. ઇશ્વરની કૃપાના - આશિષના અનુભવો થશે ને ધીમે ધીમે સાંસારિક પદાર્થો તરફથી મન ઊઠી જશે. સંસારની અસારતા ને જીવનનું સાર-

તત્વ શેમાં છે તે સમગ્રશે. આ વૈરાગ્ય ક્રેળવવા પણ ખૂબ દુષ્કર છે, તેમ જીતાં ધૃષ્ટમાં શ્રદ્ધા ને શરણાગતિ રાખવાથી તે ધીમે ધીમે ક્રેળવાતો જશે. જેમ જેમ અસ્થિતત્વમાં વૈરાગ્ય પેદા થતો જશે તેમ તેમ ઉપાસનાની નિયમિતતાથી, મેં કહેલ સૂત્રોના પાલનથી, અંતરના ઊંડા ભાવથી, પ્રેમથી, શ્રદ્ધાથી, શરણાગતિથી ઉપાસના સારી રીતે થઈ શકે છે. આગળ પણ વધી શકાય છે. વૈરાગ્ય વિનાની ભક્તિ એ ભક્તિ નથી. જેમણે ઉપાસના ક્ષેત્રે આગળ વધવું જ છે તેણે સંસારમાં રહીને સાંસારિકતા છોડવાની છે, જવાબદારીઓથી વિમુખ થયા વિના ઉપાસના કરવાની છે. અંતરને કાબૂમાં લેવા વૈરાગ્ય ક્રેળવવાનું સૂચન કરીને ભગવાને જીવન, સંસાર ને ઉપાસનાનો બહુ મોટો અભિગમ વ્યક્ત કર્યો છે. ઉપાસના ક્ષેત્રે પદાર્પણ કર્યા પછી દર્શનની પણ અભિલાષા સેવ્યા વિના નિરંતર એક ચિત્તે, અનન્ય ભાવે જે ઉપાસના કરવામાં આવે ત્યારે જ વૈરાગ્યની અને વૈરાગ્યના આલંબનથી ઉપાસનાની પરિપૂર્ણતા સિદ્ધ થાય છે. એવો વૈરાગ્ય આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રે આગળ ને આગળ વધારી આત્મસાક્ષાત્કારની-ઉપાસનાની સર્વોત્તમ ટોચ પર પહોંચાડી શકશે.

શુભેચ્છા સહિત :

બર : ૩૬૫૦૫
ફોન : ૪૨૧૫૪

ડૉ. જયંત વાડીલાલ ગીલીટવાલા

દરેક જાતનો જરી કસબ ગીલીટ કરનાર

ડૉક્ટર જયંત ફેપ્રીક્સ

હુવી ડ્રેસ મટીરીયલ્સ પોલીસ્ટર

: ફોન :

પ્લોટ નં. ૧૩/૧, ખટોદરા
ઉધના રોડ, સુરત

: રહેઠાણ :

૯/૫૬૮ કોટસદીલ રોડ,
સુરત-૧

આધ્યાત્મિક કેડો, જાન્યુઆરી, '૮૮]

પંચામૃત

ગુરુ એ સાક્ષાત્ પરબ્રહ્મ છે એમ કહેવાયું છે, પણ ગુરુમાં રહેલા એ સાક્ષાત્ પરબ્રહ્મની અનુભૂતિ કવચિત્ કોઈક વિરલને જ થાય છે, એમાં યે વ્યક્તિની શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ ઉપરાંત, તેના પૂર્વનાં પુણ્યો પણ વધુ મહત્વનો ભાગ લખવે છે. પરન્તુ એ શ્રદ્ધા, શરણાગતિ અને પુણ્યોના સમન્વયથી જ્યારે ગુરુમાં સ્વયં પરમાત્માનાં - માતાજીનાં - દર્શન થાય, સ્વપ્નમાં કે અન્ય કોઈ રીતે, ગુરુ સ્વયં સામે ચાલીને કહે કે પરમાત્મા મારી સાથે જ છે, ત્યારે એ અનુભૂતિ અલૌકિક, દિવ્ય, આનન્દપ્રદ ને શંકાહીન બને છે અને જ્યારે ગુરુ સ્વપ્નમાં આમ કહે ત્યારે સાંભળનારને માતાજીનાં દર્શન કરવાની ઇચ્છા થઈ આવે, તે સહજ ને સ્વાભાવિક છે. વ્યક્તિ ઘાતે માતાજીનાં દર્શન કરવા સદ્દેશી બને તે સાથે જ નોંધપાત્ર ને અભિનંદનીય બાબત બની રહે છે.

અમદાવાદની ગુજરાત સ્ટેટ કો. ઓ. બેંકના જનરલ મેનેજર શ્રી મહેન્દ્રભાઈ વ્યાસનો આવો જ એક અનુભવ અત્રે પ્રસ્તુત કર્યો છે, જેના દ્વારા આ હકીકત સમજાશે. તેમણે પોતાનો અનુભવ વર્ણવતાં જણાવ્યું હતું કે,

‘આમ તો પરમ પૂજ્ય શાસ્ત્રીજી અમદાવાદમાં હોય, બહારગામ હોય અથવા તો પરદેશ હોય ત્યારે સ્વપ્નમાં મને ધણી વખત દર્શન આવે છે. આ રીતે પૂજ્ય શાસ્ત્રીજીએ સ્વપ્નમાં દર્શન આપીને મારા ઉપર ધણી વખત કૃપા કરી છે. પરન્તુ કોઈ વખત પ્રસંગ લખવાનું મન થયું હોય તેવું બંધુ નથી. અલબત્ત, આ રીતે પૂજ્ય શાસ્ત્રીજીના દર્શનની કૃપાનો ઉલ્લેખ પૂજ્ય શાસ્ત્રીજી સમક્ષ હોય જ પૂજ્ય શાસ્ત્રીજીના સાન્નિધ્યમાં મા ગાયત્રીના પરિવાર સમક્ષ કહેવાનો અને મારી કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરવાનો એક કરતાં વધુ વખત પ્રસંગ આવ્યો છે. પરન્તુ આ વખતે પૂજ્ય શાસ્ત્રીજી વિદેશના પ્રવાસે - લંડન ગયા હતા તે વખતે મને સ્વપ્નમાં તેઓશ્રીના દર્શન થયાં તે પ્રસંગ લખવાનું બૂબ્બ જ મન થાય છે અને તે ટાળી પણ શકતો નથી. આ પ્રસંગનું નામ મેં ‘પંચામૃત’ આપેલું છે તેનું સાર્થક્ય પ્રસંગનું વર્ણન સામિત કરી આપશે. આ પ્રસંગ નીચે પ્રમાણે છે :

તા. ૨ જી ઓગસ્ટ, ૧૯૮૭ને રોજ સવારના પાંચ વાગ્યે પૂજ્ય શાસ્ત્રીજીનાં સ્વપ્નમાં દર્શન થયાં. કોઈ વિશ્વાળ જગ્યાએ પૂજ્ય શાસ્ત્રીજીના દર્શને ધણી માણસો આવ્યાં છે. તેમાં પૂ. કૈલાસબહેન, અ. સૌ. કુસુમબહેન, અ. સૌ. ઉષાબેન અને મારા પત્ની સિવાય બધા જ અગ્નિયાં માણસો છે. આમ, જણીતી વ્યક્તિઓમાં મારા સહિત પાંચ માણસો છે. પૂજ્ય શાસ્ત્રીજીના સાન્નિધ્યમાં તેઓશ્રીની નજીક જતાં એકદમ હવા ગરમ લાગે છે અને તેઓશ્રીની તદ્દન નજીક જતાં સખત ગરમીનો અનુભવ થાય છે. એટલે, મેં શાસ્ત્રીજીને પૂછ્યું કે, માતાજી તમારી પાસે છે ? આ પ્રશ્નના જવાબમાં તેઓ શોડું હસ્યા અને બોલ્યા, ‘તમને ખબર પડી ગઈ લાગે છે, પણ હું જ માતાજી છું તેવું અત્યારે માની લો.’ મેં તેમને વિનંતિ કરી કે માતાજીના સ્વરૂપે મને દર્શન આપો. ફરીથી તેઓ હસ્યા અને કહ્યું - ‘સારું’. એટલું કહેતાંની વારમાં શાસ્ત્રીજીની આંખબાંધુ તેજોમય પ્રકાશપુંજ છવાઈ ગયો અને એ પ્રકાશપુંજમાં શાસ્ત્રીજી અદૃશ્ય થઈ ગયા. ધીમે ધીમે પ્રકાશપુંજ કમશઃ ઓછો થતાં થતાં અદૃશ્ય થઈ ગયો અને માતાજીના સ્વરૂપે શાસ્ત્રીજીનાં દર્શન થયાં. વિસ્મયની સાથે હું પૂ. શાસ્ત્રીજીના સ્વરૂપે લીધેલા પરિવર્તનના સ્વરૂપમાં માતાજીને મનોમન પ્રણામ કરી બિભો હતો તેવામાં માતાજીએ મને ખેંચીને પોતાના બોળામાં

લઈ લીધો અને મા પુત્રને જે વહાલથી જોળામાં લઈને પંપાને એવા વહાલથી મારા માયા ઉપર હાથ ફેરવવા લાગ્યા.

આવું થોડી વાર અન્યું હશે એટલામાં પૂ. કૈલાસખહેનની નજર આ દશ્ય ઉપર પડતાં બધાને કહેવા લાગ્યા કે સૌ માતાજીનાં દર્શન કરો. આ અમૂલ્ય અવસર છે, તેનો સૌ લાભ લઈ લો. એટલામાં દર્શન કરવાને બદલે કેટલાક જથ્થુ માતાજીના ચરણસ્પર્શ કરવા માટે દોડ્યાં. પરંતુ, માતાજી પાસે પહોંચે તે પહેલાં જ માતાજીએ આકાશગમન કર્યું અને અવકાશમાં ફરવા લાગ્યાં. હું પણ પૃથ્વી ઉપર સૌની સાથે માતાજીને નિહાળતો ઊભો હતો, એટલામાં માતાજીએ પોતાના બે હાથ ઊંચા કર્યાં. ફરી વાર પ્રકાશપુંજ માતાજીના હાથના કાંડા સુધી છવાઈ ગયો. માતાજીના હાથ દેખાતા અદશ્ય થઈ ગયા. થોડીવારમાં પ્રકાશપુંજ ધીમે ધીમે ઓછો થતાં અદશ્ય થઈ ગયો અને માતાજીના હાથમાં એક ધડો આવી ગયો. આ ધડો લઈને માતાજી આકાશમાં ફરતા ફરતા હું જે જગ્યાએ ઊભો હતો તેની બરાબર ઉપર આવીને ધડો ઊંધો વાળ્યો અને ધડામાં પંચામૃત ભર્યું હતું તે તમામ મારા માયા ઉપર ઢોળી દીધું.

માતાજી ફરી અવકાશમાં ચાલ્યાં ગયાં. તેમના હાથ ઊંચા હતા. હાથમાં ધડો હતો. ફરી વાર પ્રકાશપુંજ છવાઈ ગયો. ધડો અદશ્ય થઈ ગયો. થોડી વારમાં પોતાના મૂળ સ્થાને આવીને બેસતાં વેંત જ પ્રકાશપુંજ છવાઈ ગયો અને ધીમે ધીમે પ્રકાશપુંજ ઓછો થતાં પૂ. શાસ્ત્રીજી પોતાના મૂળ સ્વરૂપમાં બિરાજમાન થયેલા દૃષ્ટિમાન થયા.

મનુષ્ય-શરીર પંચમહા ભૂતનું અનેલું છે. એ પંચમહાભૂત તે પૃથ્વી, આકાશ, વાયુ, જળ અને અગ્નિ. એના સમન્વયથી મનુષ્યની ભૌતિક-દૈહિક કે શારીરિક હસ્તિ-મનુષ્યનું અસ્તિત્વ નિર્માણ પામે છે. આ શારીરિક અસ્તિત્વ પરમાત્માની કે કોઈ પણ ઇષ્ટની શરણાગતિ સ્વીકારી ઉપાસના આદરી પરમ-તત્ત્વના જે કોઈ સ્વરૂપે દર્શન કે સાક્ષાત્કાર પામવા શક્તિશાળી બને છે ત્યારે પંચમહાભૂતનાં તે પાંચે તત્ત્વો અમૃત સમાન બની જાય છે અથવા અ-મૃત અર્થાત્ ચિરંજીવ-શાશ્વત તત્ત્વનો અનુભવ કરે છે. જીવન અમૃતમય-ધન્યતાનો સંતોષ પામે છે. જીવનનાં આધારભૂત પાંચે તત્ત્વો માતાજીનાં દર્શન કરાવી અસ્તિત્વને અલૌકિક અનુભૂતિ કરાવી જીવન ધન્ય બનાવી દે છે. જીવનનાં એ પાંચે સારભૂત તત્ત્વો અમૃત સમાન બની જાય છે.

અહીં માતાજીના હાથમાં જે ધડો અદૃષ્ટપણે આવે છે તે ઘટના પણ સૂચક છે, જે માતાજીની અલૌકિક શક્તિની દ્યોતક છે.

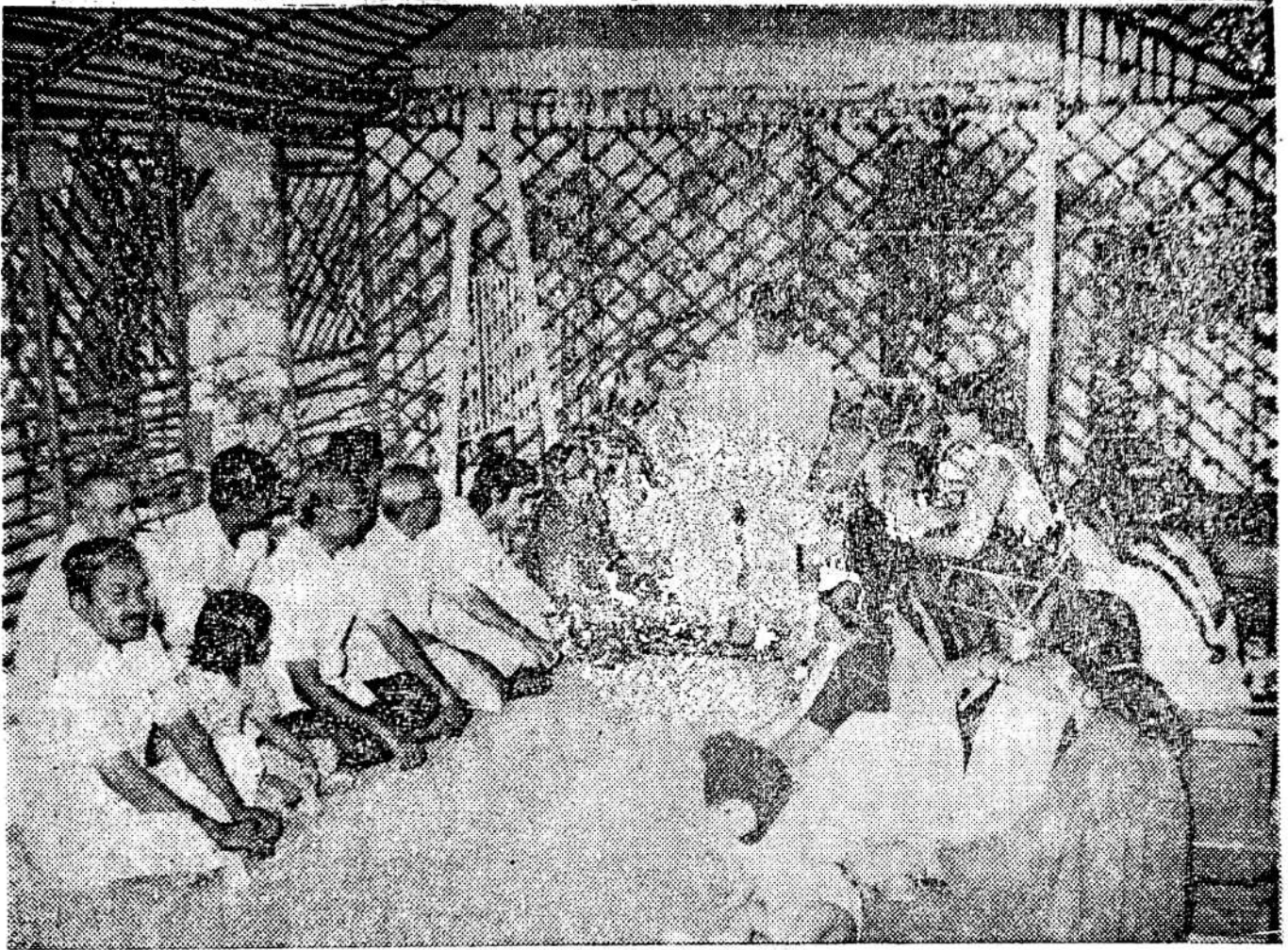
□ જય ગુરુદેવ — જય ગાયત્રી માતા □

રમેશભાઈ ડોક્ટર સિલ્ક મિલ્સ

ખટોદરા — સૂરત — ટે. નં. ૪૨૧૫૪

પૂજ્ય ગુરુદેવના સાન્નિધ્યની પળોમાં.....

મા ગશર મહિનાની સાંજનું સાંત્રાજ્ય ક્યારનુંય પૃથ્વી પર પથરાઈ ચૂક્યું હતું. શિયાળાના દિવસની એ વહેલી સાંજનો અંધકાર ગાઢ લાગતો હતો. ઘડિયાળનો કાંટો તો હજુ સાતનો આંક વટાવીને જ આગળ વધ્યો હતો. સમસ્ત વાતાવરણમાં આહલાદકતા ને અલૌકિક શાંતિનો અનુભવ થતો હતો. એવા વાતાવરણમાં શાસ્ત્રીજીના સાન્નિધ્યમાં સત્સંગ-દર્શનના આશયથી કેટલાંક ભક્તો આવીને બેઠાં હતાં. સામે ભેંસેલા લીમડો ઝૂકીને જાણે શાસ્ત્રીજીને પ્રણામ કરી રહ્યો હતો. સન્મુખ બેઠેલા સૌને આશીર્વાદ આપી વાતનો આરંભ કરતાં ગુરુદેવે કહ્યું,

‘આજે એક બહેન મારી મુલાકાતે આવ્યાં હતાં. તેમની હકીકત એવી હતી કે તે બહેન આઠથી દસ વર્ષની વયજૂથના ત્રણ બાળકો સાથે પતિગૃહે સુખેથી સંસાર વિતાવતાં હતાં. સમયાન્તરે સામે બારણે રહેતા એક ભાઈ સાથે પરિચય થયો. પરિચય ધીમે ધીમે ગાઢ થતો ગયો. એક વાર નાણાંબીડ પડતાં તે ભાઈએ આ બહેનને પૈસાની પણ મદદ કરી. આવી નિકટતા અને આત્મીયતા પ્રેમસંબંધમાં પરિણમી. ધરમાં પતિ-પત્ની વચ્ચે આથી કંકાસ શરૂ થયો. જામ્પત્તમાં તિરાડ પડી. પતિ-પત્ની વચ્ચેની ખાઈ પહોળી થતી ગઈ ને એક દિવસ આ બહેન પોતાના પતિ સાથે છૂટાછેડા લઈ, ધર છોડી, બાળકો

સાથે, કહેવાતા પ્રેમી સાથે લગ્ન કરી તેને ઘેર રહેવાનું શરૂ કર્યું. દિવસો વીતતાં, મહિનાઓ પસાર થતાં, પેલા પ્રેમીનું અસહ્ય પીત પ્રકાશવા માંડ્યું. દારૂ, જુગાર અને અનીતિના કુહાડે ચડેલા એવા પેલાં ભાઈનું આવું સાચું, અસહ્ય રૂપ પ્રગટ થયું. તેણે આ બહેનને એટલે સુધી કહ્યું કે તે તેનાં બાળકોને પણ અઠંગ ગુનેગાર બનાવવા માગે છે. જીવન અસહ્ય થઈ પડ્યું... ને આજે તેમના એક સંબંધી સાથે તેઓ મારી મુલાકાતે આવ્યાં હતાં. તેમને તેમના કૃત્ય બદલ પસ્તાવો પણ થતો હતો એટલું જ નહિ, તેઓ પોતાના અસહ્ય પતિ પાસે પાછા જવા માંગતાં હતાં. તેમની માગણી-વિનંતી હતી કે તેમનો પતિ તેમને અપનાવી લે.

મેં તેમને સામો પ્રશ્ન કર્યો: 'બહેન, તમે ફરી પાછા પતિને છોડી ન દો એની શી ખાતરી?' તેઓ કંઈ જવાબ ન આપી શક્યાં. મેં તેમને માતાજીની છાંયી ને મંત્રકાર્ડ આપ્યાં. દરરોજ ગાયત્રી મંત્રની ત્રણ માળા કરવા કહ્યું અને છ મહિના પછી પાછા મળવા જણાવ્યું. હું તો હંમેશા કહેતો આવ્યો છું કે મન, વચન ને કર્મથી પવિત્ર રહી માતાજીની શરણાગતિ સ્વીકારો...

ગુરુદેવે પ્રસંગ વર્ણવ્યા પછી વ્યક્ત કરેલાં કેટલાંક મનતબ્યોને સંકલિત કરી અત્રે વ્યક્ત કરવાને ઉપક્રમ સ્વીકાર્યો છે. ગુરુદેવના મિતાક્ષરી વક્તવ્યને તેમની જ પ્રેરણાથી વિશદ કરીને અત્રે રજૂ કરવાને આ પ્રયાસ છે.

અત્રે ગુરુદેવે પૂછેલો પ્રશ્ન અને માળા કરવાને આપેલો આદેશ આમ તો ધણી સીધી સાદી ને સરળ વાત લાગે છે, પણ સરવાળે તો નક્કર વાસ્તવિકતાને, હકીકતોને જ વ્યક્ત કરી દે છે.

ગુરુદેવે પૂછેલા પ્રશ્નમાં તે બહેનના કૃત્ય બદલ નારાજગી સ્પષ્ટપણે વર્તાય છે, એટલું જ નહિ, કર્મના બંધનમાં આ અસહ્ય કર્મની એક કડી વધુ ઉમેરાતાં તેમને દુઃખ પણ થાય છે. પણ દરેકે કરેલાં કર્મો તો ભોગવવાં જ પડે છે. નિર્જનાં સત્-અસત્ કર્મો માટે માનવી પોતે જ જવાબદાર છે. એને કોઈ સન્ત, ગુરુ કે સાક્ષાત્ ઈશ્વર પણ મિટાવી શકતો નથી.

અગ્નિની પવિત્ર સાક્ષીએ, જનમોજનમના સાથી રહેવાનું એકમેકને વચન આપીને, તન, મન ને સર્વસ્વ એકમેકને અર્પણ કરી, એકમેકનાં પૂરક, પ્રેરક બનીને આરંભાયેલી દાપત્યજીવનની યાત્રા અધવચ્ચે અટકીને આમ અવળે માર્ગે ફેરવાય છે ત્યારે આશ્ચર્ય ને દુઃખ બંને થાય છે. સમાજમાં રહીને આસ-પાસના વાતાવરણમાંથી પરિચય કેળવાતાં સૌ સાથે હળીમળીને રહીએ તે ઉચિત છે. પણ દામ્પત્યને વિચ્છેદ કરીને આમ પરપુરુષ કે સ્ત્રી સાથે સંબંધ બાંધવો ને તેમાં ય વળી બાળકોના માતા-પિતા બન્યા પછી? કેટલું બેહુકું લાગે છે! એવાં સ્ત્રી-પુરુષોએ કદી વિચાર કર્યો છે ખરો કે બાળકો પર તેની કેવી અસર પડે છે? તેઓનાં ભાવિ જીવન, ઈજ્જત, આખરું શું? પણ આ બધું વિચારવા-સમજવા કોઈ થોભતું નથી ને આધુનિકતાના અંચળા હેઠળ જીવન, સમાજ ને સંસારમાં આ ને આવી અનેક વિષમતાઓ - વિફળતાઓ આકાર પામતી રહે છે અને પછી જીવનની નિષ્ફળતા - દુઃખનાં શેષણાં રડતાં ફરે છે. નિરાશા-હતાશા આવે છે, જીવન એક ખોબ બની જાય છે. પરંતુ આ બધાના મૂળમાં મનુષ્યની ભુદ્ધિ, તેનો વિચાર જ તેને આમ આચાર કરવા પ્રેરે છે.

જીવનની - કેળવેલી ભૌતિક જીવનની સફળતા - સ્થિરતા માટે પણ ઉચ્ચ વિચાર ને શુદ્ધ ભુદ્ધિથી પ્રેરાયેલ આચાર જરૂરી તો છે જ. મનુષ્યના મનમાં અનેક પ્રકારની વાસનાઓના વિકારો ભરેલા પડેલા છે. વાસનાના એ વિકારોને દૂર કરવા, મનની સ્થિરતા માટે, મનમાં ઉચ્ચ વિચારોને પેદા કરવા, પણ

ક્રષ્ટનું સ્મરણ ને મંત્રજપ, આવશ્યક ને અનિવાર્ય બની રહે છે. ક્રષ્ટનું સ્મરણ ને મંત્રજપ, ઈશ્વરની શરણાગતિ માનવીના કૃતિસત સંસ્કારોનું વિરોધન કરી સદ્બુદ્ધિ અર્પે છે. તેના વિચારો સાત્ત્વિક-ઉચ્ચ બને છે ને તે જીવનમાં આ ને આવા અધમ, ભૂલભરેલા, અનીતિમય ને અપ્રમાણિક કૃત્ય કરતાં અવ્યકાષ છે કે એનાથી દૂર રહે છે.

જીવનની સફળતા માટે, જીવનની સ્થિરતા માટે પણ સાત્ત્વિક આહાર, આચારવિચાર જરૂરી છે. કારણ અજ તેવો ઝોડકાર એ ઉક્તિ અનુસાર સાત્ત્વિક આહાર મનમાં ઉચ્ચ વિચાર જન્માવે છે. ને ઉચ્ચ વિચારનો આચાર પણ ઉચ્ચ, પ્રમાણિક, ઉમદા ને ઉદાર કરાવે છે. જેના જીવનમાં નીતિ, પ્રમાણિકતા ને પવિત્રતા છે તેનું જીવન અવશ્ય સરળ ને સફળ બને છે. તે પ્રગતિને પન્થે પ્રયાણ કરી રહે છે. અન્યથા માનવી અધોગતિને પન્થે, નિષ્ફળતાના કારાગારમાં જ સખડયા કરે છે. એને કોઈ જ બચાવી ન શકે.

અહીં મનની સ્થિરતાનો ઉદ્દેશ્ય કરીએ છીએ ત્યારે ગુરુદેવે વર્ણવેલ બીજો પણ એક પ્રસંગ માદ આવે છે. ગુરુદેવની મુલાકાત દરમિયાન એક મુલાકાતી ભાઈએ પ્રશ્ન કર્યો હતો કે મારું મન સ્થિર નથી થતું, મારું ચિત્ત એકાગ્ર નથી થતું, તો શું કરું?

ગુરુદેવે તેમને પ્રત્યુત્તર આપતાં જણાવેલું કે 'ભાઈ, પાણીને કોઈ આકાર નથી, પણ એ પાણીને જેવા પાત્રમાં લઈએ તેવો તે આકાર ધારણ કરે છે. મનનું - ચિત્તનું પણ એવું જ છે. મેં મારા પુસ્તકોમાં ને 'આધ્યાત્મિક કેડી'માં એ અંગે પ્રસંગોપાત્ત ઉદ્દેશ્ય કરેલો જ છે. હું એટલું કહીશ કે મનને કેળવવું પડે છે. પણ પ્રયત્નથી એ આવી જાય છે.'

મન સ્થિર કરવું, ચિત્તની એકાગ્રતા કેળવવી એ ઘણું દુષ્કર કાર્ય છે. એને જેમ વિહાર કરવા દે, તેમ તે વિહાર કરે છે. પણ મનમાં ઉદ્ભવતા, ચિત્તમાં ચાલતા વિચારોને નિયંત્રિત કરવાનો, એ વિચારોમાંથી શાંત થવાનો ને મનના સંકળા વ્યાપારોને પ્રભુના - માતાજીના સ્મરણ, જપ ને ધ્યાનમાં ભીન કરવાનો થોડો પણ પ્રયત્ન કરવામાં આવે, સળગ રહેવામાં આવે તો મન સ્થિર થઈ શકે છે, ચિત્ત એકાગ્ર બની શકે છે. કોઈ પણ કાર્યને પરિપૂર્ણ કરવા માટે પુરુષાર્થ - નાનો કે મોટો - કરવો જ પડે છે. તે જ પ્રમાણે ચિત્તની એકાગ્રતા માટે પણ પુરુષાર્થ જરૂરી છે. અનુભવ કરી જોજો.

મનની સ્થિરતા, ચિત્તની એકાગ્રતા તો ભૌતિક અને આધ્યાત્મિક બંને રીતે ઉપકારક ને આવકારદાયક છે. તો જ માણસ સ્વસ્થતાથી, શાંતિથી ને આનંદથી જીવી શકે છે. ઉપાસનાના ક્રમને સરળ બનાવી શકે છે. જીવન, સંસાર ને સમાજની કોઈ પણ પ્રકારની પળોબ્ધોમાં અટવાયા વિના માનવીએ જીવનને સ્વસ્થ બનાવવાનો ને નિજનનંદમાં મસ્ત રહેવાનો પુરુષાર્થ કરવો જરૂરી છે. કદાચ નિજનનંદ એ જ માણસની મોટી ને શાશ્વત સંપત્તિ છે.

સંસાર અને સમાજની વચમાં રહીને જીવન જીવવાનો અને ઉપાસના કરવાનો - આધ્યાત્મિક માર્ગે જવાનો અભિગમ આમ તો ઘણો દુષ્કર ને કપરો છે. એ દુષ્કર ને કપરો અભિગમનો માર્ગ કેવી રીતે કારવો તે અંગેનું માર્ગદર્શન પૂ. ગુરુદેવના સાન્નિધ્યની પળોમાંથી મળ્યા કરે છે.

સીધી ભીટીએ પ્રભુપરાયણ ને સેવાભાવી જીવન જીવતાં લોકોની કેટલાક સામાજિક પરિબળો કનડગત કરતાં હોય છે, ટીકા કરતાં હોય છે. જે હકીકતને પોતાની સાથે કોઈ જ નિરપત નથી તેવી પોતાને અંગે સમાજમાં થતી વાતોથી સરળ માનવીને ખૂબ ખેદ થાય છે. એક દિવસ પૂ. ગુરુદેવના સાન્નિધ્યમાં કેટલાક જણ એની જ વાત કરી રહ્યા હતા. ત્યારે બીજા કેટલાકે તેવાઓની સાથે સ્પષ્ટતા કરી લેવી જોઈએ એવું મનઃકંપ વ્યક્ત કરતાં અત્યાર સુધી શ્રોતા બાવે બંધુ સાંભળી રહેલા ગુરુદેવે

દેગવેથી હતા મહામતાથી કહ્યું : 'આપણે કશી માયાકૃતમાં પડવું નહિ. આપણે આપણી મસ્તીમાં નિગ્મનન્દમાં મરત રહેવું.'

વ્યક્તિ કે ઉપાસક સન્માર્ગે હોય તો લોકોની પરવા કરવાની જરૂર નથી.

આ નાનકડા વાક્યમાં ગુરુદેવ કેટલી સરસ વાત રજૂ કરી દે છે ! જીવનનો એક સ્પષ્ટ અભિગમ આમાંથી વ્યક્ત થયા વિના રહેતો નથી.

આપણે ગુરુદેવ પાસેથી આ જ શીખવાનું ને અમલમાં મૂકવાનું છે.

જેમણે પોતાના સખળા વ્યાપારો એક માત્ર પરમતત્ત્વમાં - માતાજીમાં જોડી દીધા છે તેવા સન્તોને અને શાસ્ત્રીજીને પણ આવી ક્ષુલ્લક વાતોમાં રસ ન પડે તે સ્વાભાવિક છે. તેઓ તેમથી બચવાનો અર્થે માતાજીમાં જ લીન થવાનો, એકાગ્ર રહેવાનો અનુરોધ કરે તે સમજી શકાય તેમ છે.

તેમના આ શબ્દોમાં જીવન જીવવાના અભિગમ ઉપરાંત ભક્તિ કે ઉપાસના શું છે કે, ભક્તિ કે ઉપાસના કરનારે સમાજ ને સંસાર પ્રત્યે કેવું વલણ દાખવવું તેનો નિર્દેશ પણ તરી આવે છે. આપણે સમાજની વચ્ચે જ રહેવાનું છે, સંસારનો ભાગ કે સમાજનો બહિષ્કાર આપણે માટે શક્ય જ નથી, એ ઉચિત પણ નથી. તેથી સંસાર ને સમાજની વચ્ચે રહી આત્મવિકાસ કે આત્મસાક્ષાત્કારને માર્ગે જવું હોય તો કેવો અભિગમ અપનાવવો જોઈએ તે અત્રે પૂ. ગુરુદેવના પ્રસ્તુત શબ્દોમાંથી તરી આવે છે. સમાજ ને સંસારની વચ્ચે રહીને તેમણે પોતાના અવલોકનથી જે અભિગમ કંડાર્યો છે તે તેઓ આપણી સૌ સમક્ષ વ્યક્ત કરી રહ્યા છે.

આપણી વિરુદ્ધ, જે બાબતનું કે હકીકતનું કોઈ અસ્તિત્વ જ નથી તે લોકમુખે સાંભળીને માનવીને સહેજે જ દુઃખ થાય, પણ ગુરુદેવના આ શબ્દો તે દુઃખની પળોમાં સાન્ત્વન આપી નવી દિશા સીધી રહે છે.

આપણે આપણા મનથી કે પૂ. ગુરુદેવના સૂચનથી, આદેશથી પ્રેરાઈને દૈનિક ઉપાસના શરૂ કરીએ છીએ. પૂ. ગુરુદેવના કહ્યા મુજબ કે આપણી અનુકૂળતા પ્રમાણે ત્રણ, પાંચ, સાત કે અગિયાર માળા અને સ્તોત્રપાઠ વગેરેને આપણે દૈનિક ઉપાસનાના ક્રમમાં સમાવી લઈએ છીએ અને ભક્તિ કરીને સંતોષ અનુભવીએ છીએ. પણ-જે-પણ માટે આપણા દિલમાં શ્રદ્ધા ને શરણાગતિનો ભાવ ઉદ્ભવ્યો ન ઉદ્ભવ્યો ત્યાં તો વિરમી જાય છે. શ્રદ્ધા ને શરણાગતિ શું છે તે આપણે પૂરેપૂરું સમજી શકતાં નથી. પરમાત્માનો - માતાજીનો આપણને કોઈ ખાસ અનુભવ કે પરિચય નથી. મોટેથી કે મનથી તેને યાદ કરીએ છીએ પણ અંતરમાં - અસ્તિત્વમાં તેની વ્યાપકતાની સખન અનુભૂતિ કે આનન્દ થતાં નથી. આપણું ચિત્ત તેનામાં પૂર્ણપણે એકાગ્ર નથી થતું, પરિણામે આપણા રોજબરોજના બધા જ વ્યવહારોમાં ઉદ્ભવતી આ ને આવી અનેક નાની-મોટી સમસ્યા - પળોજીવો - આડખીલીઓ આપણને અકળાવી મૂકે છે. આપણી આ અકળામણ વગેરે બાબતો જ આપણને પરમતત્ત્વ શું છે, શ્રદ્ધા-શરણાગતિ શું છે, ભક્તિ-ઉપાસના શું છે, તેનો અનન્ત આનન્દ કેવો હોય છે તેની અનુભૂતિ કરવા દેતી નથી. એ અનુભૂતિના અભાવને કારણે અસ્તિત્વને એ અલૌકિક આનન્દનો સંસ્પર્શ થતો નથી કે થવા દેતો નથી. અર્થાત્ આપણે નિગ્મનન્દની લાગણી અનુભવી શકતા નથી. નિગ્મનન્દમાં અસ્તિત્વને તરખોળ કરી દેવાં પૂ. ગુરુદેવના આ શબ્દો સતત સ્મરણમાં રાખવા જરૂરી લાગે છે. મસ્તી વિનાનું જીવન એ જીવન નથી. ભક્તિ એ ભક્તિ નથી ને હોય તો પણ તે એક ખોજરૂપ લાગે છે. તન, મન ને જીવનની હળવાશ, સફળતા માટે નિગ્મનન્દની લાગણી જન્માવવાનો પ્રયત્ન ચાલુ રાખવો જોઈએ એમ લાગે છે. અનુભવ કરી જોજો.

ભક્તિનો સહયોગ

ખેતરમાં કોઈ પણ પાક ઊગાડવા માટે જેમ જમીનમાં ખી રાપવા પડે છે, તે જ રીતે પરમતત્ત્વની કૃપા પ્રાપ્ત કરવા માટે વ્યક્તિએ નિજના મનોક્ષેત્રમાં શ્રદ્ધાનાં ખી. સૌ પ્રથમ રાપવા પડે છે, એ આવશ્યક ને અનિવાર્ય બની જાય છે. ખેતરમાં જેમ ખી વાવવાથી સમગ્ર ખેતર મોલથી લહેરાતું થઈ જાય છે તેમ હૃદયપટ પર પ્રભુ પ્રત્યેની શ્રદ્ધાનાં ખી વાવવાથી, પ્રભુનાં કૃપા-આશિષ-પ્રેરણાનો પરિપાક પ્રાપ્ત થાય છે.

વ્યક્તિના અસ્તિત્વમાં જ્યાં સુધી શ્રદ્ધાનો આવિર્ભાવ નથી થતો ત્યાં સુધી તેનામાં શરણાગતિનો ભાવ પણ ઉદ્ભવતો નથી. શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ વિના કરવામાં આવતી કઠોર તપશ્ચર્યા-અનન્ત ઉપાસનાનો - નિરંતર જપનો - નામસ્મરણનો કોઈ જ પ્રતિભાવ સાંપડતો નથી. શ્રદ્ધા વિનાની ઉપાસના નરી એક સ્થૂળ પ્રક્રિયા બની જાય છે. ઈશ્વર સાથે - માતાજી સાથે - પોતાના કોઈ પણ ઇષ્ટ દેવ સાથે માનસિક અનુસંધાન સાધી શકાતું નથી. ભગવાન ને ભક્તનો નાતો જોડાતો નથી ને તેથી વ્યક્તિની તપશ્ચર્યા - ઉપાસના ભગવાન સુધી - માતાજી સુધી પહોંચી શકતી નથી. આને પરિણામે આપણે ભૌતિક કે આધ્યાત્મિક કોઈ જ સફળતા - સરળતા પ્રાપ્ત કરી શકતા નથી ને નાહકના ઈશ્વરના અસ્તિત્વને દોષ દેવા સુધીની મૂર્ખતા આચરીએ છીએ જે ઉચિત નથી.

શ્રદ્ધા અને શરણાગતિના ભાવને અસ્તિત્વમાં પ્રબળ બનાવીને પછી જ ઈશ્વર સમક્ષ - માતાજી સમક્ષ - ઇષ્ટ સમક્ષ ઉપસ્થિત થવાની પાત્રતા પ્રાપ્ત કરી શકાય એમ કહું તો અનુચિત નહિ લાગે. ઈશ્વરનો-માતાજીનો અનુગ્રહ મેળવવા. તેની અનુભૂતિ કરવા માટે સૌ પ્રથમ આપણા-વ્યક્તિના અંતરમાં પણ તેને માટે અનુરાગ-અનુગ્રહ ઊગાડવાની-જગત કરવાની આવશ્યકતા છે. અંતરમાં એવો અનુગ્રહ ઊગાડવાને બદલે-પરમતત્ત્વની શક્તિને-એ શક્તિને આત્મસાત્ કરી ચૂકેલા પરમાત્માના દૂતોની-સન્તોની શક્તિને પડકારવામાં પણ વ્યક્તિની અશ્રદ્ધા જ વ્યક્ત થાય છે. એ અસીમ શક્તિનો ઓછાએ તો સર્વત્ર પથરાયેલો હોય છે. વ્યક્તિએ ફેંકેલા પડકારમાંથી પણ ઈશ્વરની ઈશ્વરના દૂત સમાન સન્તોની પરમ કૃપાળુ શક્તિનો વિરલ, અદ્ભુત ને અલૌકિક અનુભવ થાય છે. એ અનુભવને આધારે વ્યક્તિમાં શ્રદ્ધાનું, શરણાગતિનું, ઉપાસનાનું એક નૂતન કિરણ પ્રગટે છે, જેના ઊગ્મસમાં વ્યક્તિ નિજના શ્રેયાર્થે-કલ્યાણર્થે કટિબંધ બને છે.

અત્રે ઉપસ્થિત કરેલા પ્રસંગમાંથી ઉપાસકોને કંઈક ને કંઈક પ્રેરણા પ્રાપ્ત થશે એવી આશા છે. સૂક્ષ્મ શ્રદ્ધાની સ્ફુરણા ક્યારે ને કેવા સંજોગમાં માનવીને થાય છે તે વાતને વ્યક્ત કરતો પ્રસ્તુત પ્રસંગ રસપ્રદ લાગે છે.

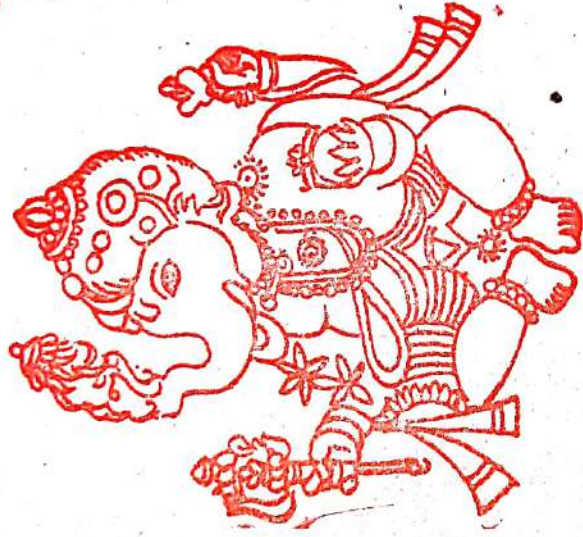
સૂરત જિલ્લાના નવાગામ - સોનગઢના શ્રી ઠાકોરભાઈ નાયક લખી જણાવે છે :

‘સૂરતમાં મેં શાસ્ત્રીજીની મુલાકાત લીધી હતી. પણ તે મુલાકાતમાં મને સંતોષ થયો ન હતો. એક જ મિનિટમાં વારો ખતમ, છતાં ‘આધ્યાત્મિક ઠેડી’, ‘ઉપાસનાને પન્થે’ તેમ જ અન્ય સાહિત્ય-માંથી ઉપાસનામાં માર્ગદર્શન મેળવતો હતો.

હું હાઈસ્કૂલમાં શિક્ષક હતો હવે નિવૃત્ત થયો છું અને ગાયત્રી માતાજીની સેવામાં મારા ધર્મ-પત્ની સાથે લાગી ગયો છું.

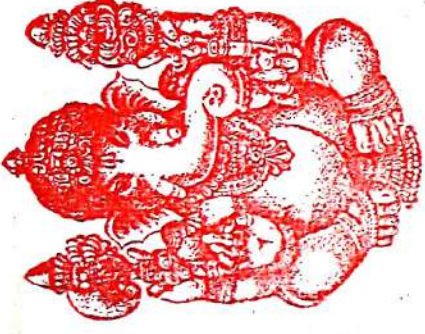
सर्वत्र निभंत्रण-पत्रिका

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

॥ कुर्यात् सदा मंगलम् ॥

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

वरसी पडी छे कृपा वेहजननी करी
अर्थी आशिष ने करकावी 'विनय' -पताका
आन्यो इडे अवसर मंगल आंगण्ये
डा, अ'धाई रह्यो छे मांडवो प्रांगण्ये
भूडी रह्यां छे आसोपालव आरसांभे
देवाई रह्यां छे शरणाईना सूर
आवशे वेवाई मांडवे साजन-मानन लई
मेही रंज्या हाथे, पीढी योणी लाउकडी
अही रही छे हुस्त 'विनय'नो,
अपी' रही छे वरमाण कथना क'ठे

प्रीतना पानेतर छोडी पियरनुं आंगण्ये
प्रणवदित अशि-धुअसेरोनी साक्षीअे
सप्तपदीनां सूत्रोअे हई रह्यां छे वयन
विजय-भिता भवोभवनां थईने रहेवा.
वरी रही छे एवनसाथीने भिता
अडे! नवपदवित थतुं नय्य एवन !
आशिष अपी' भात कडे छे.
परणावुं छुं लाउकी भिताने.
आवले सौ भक्तजनो
हई' छुं निभ'तण्ये प्रेमे करी, सौ अे हते करी स्वीकारने.

नरेन्द्र श्री. हवे
अ.सौ. कुसुम ओन. हवे

સૌભાગ્યની અભિલાષી
ત્રિ. મિતલનાં શુભ લગ્ન

તા. ૨૫-૧-૮૮,

સોમવાર, મહા સુદ સાતમના દિને
ચોખચેલ છે.

આપને પધારવાનું

અમારું ભાવભીનું નિમંત્રણ છે

નરેન્દ્ર બી. દવે
અ. સૌ. કુસુમ એન. દવે

લગ્નરથળ : મહેશ્વરી ભુવન, શાહીબાગ, કેમ્પ રોડ, અમદાવાદ * સમય : સવારે ૧૧-૦૦ થી બપોરે ૪-૦૦

ॐ भूर्भुव स्वः ॐ तत्सवितुर्वरेण्यम् भर्गो देवस्य धीमहि
धियो यो नः प्रचोदयात् ॐ ॥

ગાયત્રી માતાના મંદિરમાં વિના વેતન પૂજનું કામ સંભાળ્યું છે. દરરોજ યથાશક્તિ જપ કરું છું. અનુષ્ઠાન પણ કરું છું. શ્રાવણ સુદ પડવાથી ચોવીસ લાખના પુરસ્કારથી પણ શરૂઆત કરવાનો હતો પણ એકદમ મુશ્કેલી આવી પડી. પુરસ્કારમાં એસતાં પહેલાં મંદિરનો હિસાબ એડિટ કરાવી લઉં એવું નક્કી કર્યું, પણ ફંડફાળાની એ રશીદથી કો ગુમ થઈ ગઈ હતું ચિંતાતુર થઈ ગયાં મારી પ્રાર્થના નિષ્ફળ જવા લાગી. રોજના પાંચ હજાર જપ ચાલુ કરી દીધા, પણ તે જપ વ્યર્થ જવા લાગ્યા. મારા જીવનમાં માતાજીએ અનેક વખત મદદ કરી છે, તે પ્રસંગો અત્રે અરથાને છે. પરંતુ આ જ વખતે મારા જપ નિષ્ફળ જવા લાગ્યા.

મારા ધર્મપત્ની 'આશિષનું અમૃત' અને 'ગાયત્રી જ્ઞાન અને મહિમા' વાંચી રહ્યાં હતાં. તેણે મને કહ્યું કે આપણે શાસ્ત્રીજીને મળીએ. પણ શાસ્ત્રીજી પ્રત્યેની મારી શ્રદ્ધા ઓછી એટલે મેં કહ્યું કે એમાં શાસ્ત્રીજી શું કરવાના? આપણાં જ કોઈ કર્મો આડે આવ્યાં હાગે છે, એટલે કર્મમાંથી તો શાસ્ત્રીજી કેવી રીતે છોડાવે?

શાસ્ત્રીજી પ્રત્યે મારા ધર્મપત્નીની શ્રદ્ધા અપાર એટલે વારંવાર એક જ વાત મારા માથા ઉપર મારવા માંડી કે આપણે શાસ્ત્રીજીને મળીએ. મેં ગુરુસામાં કહી દીધું કે શાસ્ત્રીજી સાચા હોય તો જે દિવસમાં છુક મળી જાય તો આપણે અવરથ દર્શને જઈશું. મારી પત્નીને પણ શ્રદ્ધા એસી ગઈ કે શાસ્ત્રીજીના પ્રતાપે ચોક્કસ છુક મળી જશે અને ખીજે દિવસે જ ચમત્કારિક રીતે છુક મળી ગઈ. મારી એક ભારે આફત ટળી ગઈ. ગાયત્રી માતા પોતાના ભક્તનું કામ જરૂર કરે છે એની ખાતરી થઈ. મારી ભક્તિ, અપૂર્ણ હતી. શાસ્ત્રીજી ભક્તિના સહયોગથી આ કામ થયું.

પૂ. ગુરુદેવ શ્રી શાસ્ત્રીજી ઉપાસના માટે શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ પર વિશેષ ભાર શા માટે મૂકે છે તેનું કારણ પણ આ નાનકડો પ્રસંગ સમજવી જાય છે. વ્યક્તિમાં પળભર માટે પણ જે માતાજી માટે શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ ઉદ્ભવે, વ્યક્તિ જેનું માર્ગદર્શન લેવા જાય છે તેનામાં પણ તેને જે શ્રદ્ધા-વિશ્વાસ હોય તો જ તેનું કાર્ય આમ સિદ્ધ થાય છે, સરળ અને છે. તો એને આધારે આપણે સૌ એટલે જ વિચાર કરીએ કે ગુરુદેવે કેવી પ્રખળ અને પ્રખર શ્રદ્ધા અને શરણાગતિના આશ્રયે આક્ષાત્કાર કર્યો હશે! આપણા સૌમાં પણ એવી પ્રખળ ને પ્રખર શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ ઉદ્ભવે એવી અભ્યર્થના કર્યાં સિવાય ખીજે કોઈ આરો ઉપાસના માટે નથી દેખાતો.

ઈશ્વરની - માતાજીની શક્તિ પારાવાર છે. તેની સહાય ગેખી છે. સહાય માગનારને મળે જ છે, પણ જરૂર છે વિનમ્રતાની - શરણાગતિની - શ્રદ્ધાની. □

'ગુરુકૃપા હિ કેવલમ'

મીના ટ્રેડર્સ

“ભગવતી”

ઉદ્દવાડા-Rs. ૩૬૯૧૮૫

ખોવાયેલ દાગીના પાછો મળ્યો !

આ પછે ત્યાં ઘણી વાર એવું બને છે કે સોનાના દાગીના જેવી કિંમતી વસ્તુ ઘરમાં ને ઘરમાં જ, એક જગાએથી બીજી જગાએ, એક કપાટમાંથી બીજા કપાટમાં, ક્યાંક આડે-અવળે હાથે મૂકી દેવાય છે ને પછી આપણને જ એનો ખ્યાલ નથી રહેતો. એ ચીજ-વસ્તુ ક્યાં મૂકી છે તે આપણે જૂલી જઈએ છીએ, ને પછી આખું ઘર ફેંદી વળાંએ છીએ પણ તે ખોવાયેલી વસ્તુ મળતી નથી. દાગીનો ચોરાઈ ગયાની ભાતિ ઘેરી વળે છે, ધ્રારકો પડે છે અને હજારો રૂપિયાની વસ્તુ માટે માનવી દુઃખી થાય એ સ્વાભાવિક પણ છે.

ભગવાન તો ભક્તનાં નાનાં-નાનાં કાર્યો કરવા પણ તત્પર હોય છે. આવી નાનુક પળોમાં વસ્તુઓ અંગે થયેલી વસ્તુતિ દૂર કરી, તેની સ્મૃતિને સતેજ બનાવી જે તે વસ્તુઓ ક્યાં મૂકી છે તે યાદ દેવડાવે છે. એ યાદને સહારે ખોવાયેલી ગણાતી સોનાના દાગીના જેવી કિંમતી ચીજવસ્તુઓ મળી આવે છે ત્યારે તે ખૂબ આનન્દ ને રાહત અનુભવે છે.

અત્રે આવો જ પ્રસંગ પ્રસ્તુત કર્યો છે :

૧૯૮૭ના ઓગસ્ટમાં લંડનમાં ગુરુદેવનો વ્યક્તિગત મુલાકાતનો કાર્યક્રમ હતો. મુલાકાતીઓની ક્રમશઃ ઊભેલાં રમાએન તેમનો વારો આવતાં ગુરુદેવ પાસે ગયા. તેમણે ગુરુદેવને કહ્યું : 'ગુરુદેવ, મારા ઘરમાંથી, મારી વહુનો સોનાનો દાગીનો ગુમ થઈ ગયો છે. શું કરું ?'

ગુરુદેવે કહ્યું : 'હું કોશિષ કરીશ, મળી જશે.'

ગુરુદેવ તો આટલું કહી લંડનનો સમગ્ર કાર્યક્રમ પતાવી અમદાવાદ આવી પહોંચ્યા હતા. રમાએનને ગુરુદેવના શબ્દોમાં સમ્પૂર્ણ શ્રદ્ધા હતી, એ શ્રદ્ધા ને વિશ્વાસ સાથે તેઓ પાછા ફર્યા હતાં અને એને પરિણામે તેમનો દાગીનો મળી ગયો. દાગીનો મળતાં આનન્દમાં આવી જઈ, કૃતચેતની લાગણી વ્યક્ત કરતાં રમાએનને લંડનથી પત્ર પાઠવ્યો હતો. એ પત્રમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે મેં પૂરી શ્રદ્ધા રાખી હતી. માતાજીની દયાથી મારો ગુમ થયેલો વહુનો દાગીનો ઘરમાંથી મળી ગયો છે. ત્રિપદા ગાયત્રી મા સદા ભક્તોની રક્ષા કરો.

મા ગાયત્રીની કૃપા

શ્રી ગણેશ ટ્રેડર્સ

'ભગવતી'

ઉદવાડા-Rs. ૩૯૬૧૮૫

બ્રેઈન હેમરેજમાંથી મુક્તિ !

દેહાદિકનાં દુઃખદર્દો વ્યક્તિનાં પોતાનાં જ કર્મોનું ફળ હોય છે. પરમાત્માની - માતાજીની - પોતાના ઇષ્ટ દેવની શ્રદ્ધાપૂર્વક શરણાગતિ સ્વીકાર્યા વિના, તેની ઉપાસના કર્યા વિના તે દુઃખદર્દોનો અન્ત આવતો નથી. આજની વિજ્ઞાનની અલ્પ જ્ઞાન શોધના જમાનામાં પણ માનવી અનેકવિધ દર્દોથી પીડાતો રહે છે. એવાં દર્દોની સારવાર પરદેશમાં કરાવવા ઘણાં સંપન્ન લોકો જ્ય પણ છે. જેઓ ત્યાં જ જઈને વસ્યાં છે તેઓ તો સ્વાભાવિક રીતે જ એવી સારવારથી વંચિત ન રહે. તેમ જતાં એવી સારવારનું પરિણામ સંતોષકારક ને લાભદાયક ન નીવડે ત્યારે ?

ગુરુદેવની વ્યક્તિગત મુલાકાત દરમિયાન મુલાકાતીઓ જીવનની અનેકવિધ સમસ્યાઓના સળગતા પ્રશ્નો લઈને તેના મુલાકાવ માટે આવે છે. અનેકવિધ શારીરિક દર્દોમાંથી મુક્તિ મેળવવા ગુરુદેવના માર્ગદર્શન - આશીર્વાદ માટે આવે છે તે સર્વને ગુરુદેવ માતાજી તરફથી જે કોઈ સંકેત કે પ્રેરણા મળે તે મુજબ માર્ગદર્શન આપે છે, પણ એનું જે પરિણામ આવે છે તે એકદમ આશ્ચર્યચકિત કરી દે તેવું અલૌકિક હોય છે. એટલું જ નહિ, ગુરુદેવનાં કાર્ય ને માતાજીની અલૌકિક અગમ્ય શક્તિ વિશે વિસ્મય ને કુતૂહલ પણ મનમાં પેદા કરે છે. તેનો વિચાર માત્ર પણ અંતરને પુલકિત કરી દે છે !

લિવિંગ્સ્ટનના એક ભાઈને બ્રેઈન હેમરેજ થયું હતું. ચાર મહિના સુધી તે તેઓ કશું જ જોઈ શકતા નહોતા. જમણી બાજુના લમણાતું હાડકું હાલતું હતું, ડોક્ટરે ઓપરેશન કરવા જણાવ્યું હતું. તે વખતે ગુરુદેવનો લિવિંગ્સ્ટનમાં કાર્યક્રમ હતો. તેમની હકીકત ગુરુદેવને જણાવવામાં આવી ત્યારે ગુરુદેવે તેમને ગાયત્રી-મંત્રની ત્રણ માળા કરવા જણાવ્યું, જીવનજીવણ આપ્યું ને સાથે કાળી દ્રાક્ષ લેવા જણાવ્યું. ગુરુદેવના આ માર્ગદર્શનનો અમલ કર્યા પછી બે મહિને ડોક્ટરને ખતાવતાં ડોક્ટરની તપાસમાં જણાયું કે જે હાડકું હાલતું હતું તે ફીટ થતું જણાતું હતું. ધીમે ધીમે સુધારો થવા માંડ્યો ને ૭ મહિનામાં એકદમ સારું થઈ ગયું. તેઓ સારી રીતે જોઈ શકવા લાગ્યા. સાત-અઠ કલાકના ઓપરેશનમાંથી મુક્તિ મળી ને કમલ: એકદમ સારું થઈ ગયું.

પૂ. ગુરુદેવના આશીર્વાદની અભ્યર્થના સહિત

આરતી ટ્રેડર્સ

જનરલ મરચન્ટ

‘ ભ જ વ તી ’

ઉડવાડા - Rs. ૩૯૧૧૮૫

શાબ્દગોષ્ઠિ

પ્ર૦ : ગુરુદેવ, હું ઈશ્વરમાં માનું છું, આસ્તિક છું કે આધ્યાત્મિક માર્ગે જઈ છું એમ કહેવું એ અહંકાર છે ?

ઉ૦ : આપણે જે માર્ગે જઈ રહ્યા છીએ તેનો નિર્દેશ કરવાથી અહંકાર થતો નથી. એને હું અહંકાર ગણતો નથી. પરંતુ મેં આ ક્યું, હું કરું છું, મારા વડે જ થાય છે એમ માનવાથી અહંકાર જરૂર ગણાય છે.

પ્ર૦ : અહંકાર એકદમ સૂક્ષ્મ છે. એને ઓળખી શકાય ખરો ?

ઉ૦ : કેમ ન ઓળખાય ? માણસની ચાલ પરથી અહંકાર ઓળખાય છે.

પ્ર૦ : વ્યક્તિ પોતે પોતાનો અહંકાર કેવી રીતે ઓળખી શકે ?

ઉ૦ : અહંકારને ઓળખવા માટે દરરોજ રાત્રે સૂતી વખતે દસ મિનિટ વ્યક્તિએ પોતે પોતાની જાતનું મૂલ્યાંકન કરવું જોઈએ કે આજે આખા દિવસ દરમિયાન મેં શું શું કાર્ય કર્યું, કેવી રીતે કર્યું, કોની સાથે કેવી રીતે વાત કરી, એમ પોતાનાં સંબંધોમાં કોઈની મૂલવણી વ્યક્તિએ જાતે જ કરવી જોઈએ. તેણે સ્વયં objective બનવું પડે. Self evaluation - સ્વ-મૂલ્યાંકનની ટેવ પાડવામાં આવે તો જરૂર વ્યક્તિ પોતે પોતાનો અહંકાર ઓળખી શકે. એક મહિનામાં તો એમ કરવાથી પ્રાવરણ થઈ જવાય. વ્યક્તિ અનેક પડઠોથી ઘેરાયેલો હોય છે, વિવેકશૂન્ય હોય છે, પણ દરરોજ રાત્રે સૂતી વખતે પ્રાર્થના કરવાથી ને જાતને મૂલવવાનો પ્રયાસ કરવાથી વ્યક્તિમાં પોતાનામાં રહેલા અહંકારનાં દર્શન કરી શકે છે, એને દૂર કરવા પ્રયાસ કરી શકે છે ને તેનામાં વિનમ્રતા-વિનય-વિવેક પ્રગટે છે.

પ્ર૦ : બ્રહ્મમૂર્તિમાં ઉપાસના ચાલુ રાખવા કયો પુરુષાર્થ જરૂરી છે ?

ઉ૦ : બ્રહ્મમૂર્તિમાં ઉપાસના કરવા અને ચાલુ રાખવા વહેલા ઊઠવાની ટેવ પાડવી જોઈએ. વહેલા ઊઠવા માટે દરરોજ રાત્રે વહેલા સૂઈ જવાનો નિયમ કરવો જોઈએ. એ માટે વ્યક્તિએ પોતાની જાતને જ ફળવવી જોઈએ, તૈયાર કરવી જોઈએ. વ્યક્તિના-ઉપાસકના દિલમાં સચોટ પ્રેમ, ભગની ને તત્પરતા હશે તો બ્રહ્મમૂર્તિમાં ઉપાસનામાં ખેસવાની અગવડ નહિ પડે. એ બંધ નહિ થાય. એ પ્રમાણે ટેવાઈ ગયા પછી એલામની પણ જરૂર નહિ પડે. તમે રાત્રે બાર વાગ્યે સૂતાં હશો તો પણ ત્રણ-સવા ત્રણે અચૂક ઊઠી જઈ શકશો.

પ્ર૦ : ગુરુદેવ, પણ મારો અનુભવ તો એવો છે કે રાત્રે ગમે તેટલાં વહેલાં સૂઈ ગયાં હોઈએ તો ય, નિશ્ચય કયો હોય તો પણ આંખ ને મગજ પર બંધનું એવું ભારણ લાગે છે કે ઊઠી જ નથી શકાતું એ માટે શું કરવું ?

ઉ૦ : એ તમારી આજસ ને નિર્ભયતા છે. તમે તમારી જાતને જ કેળવો.

પ્ર૦ : ક્યારેક ઉપાસનાનો સમય સાચવી નથી શકાતો કે સંજોગવશાત્ એ સમય ઓછો કરવો પડે છે તો તે ચાલી શકે ?

ઉ૦ : દૈનિક ઉપાસનામાં વહેલું મોડું થાય કે ઓછો-વધતો સમય હોય તો ચાલી શકે છે પણ બાકી રહે એટલું માનસિક તો કરી જ લેવું જોઈ એ. અનુક્રમ વખતે ચોક્કસ સમય જાળવવો જ જોઈ એ.

પ્ર૦ : પરનિન્દા એટલે શું ? તે ક્યારે બંધનકર્તા નીવડે ?

ઉ૦ : કોઈ પણ વ્યક્તિની ખાખતમાં જે હકીકત વાસ્તવમાં છે જ, કે તેમ બની ગયું છે જ, તે કહેવામાં નિન્દા નથી પણ જે હકીકતનું અસ્તિત્વ જ નથી, જેનો કોઈ પાયો જ નથી, જેમાં કોઈ તથ્ય જ નથી એવી વાતોને નિન્દા કહેવાય છે તે તે બંધનકર્તા નીવડે છે. કોઈની તૃપ્તિ વિનાની બદનામી કરવી તે નિન્દા છે.

પ્ર૦ : દુઃખીના દિલના આંસુ સાચાં છે કે ખોટાં તે કેવી રીતે જાણી શકાય ?

ઉ૦ : આપણા પરિચયમાં જે જે વ્યક્તિઓ આવે છે તે સર્વની પરિસ્થિતિથી આપણે પૂરેપૂરા જાણકાર હોઈએ જ છીએ. એવી વ્યક્તિઓની વિકટ-વિષમ પરિસ્થિતિમાં સહાનુભૂતિ-આશ્વાસન-હમદર્દી-દિલાસો આપવો એ માનવતાનું કાર્ય છે.

પ્ર૦ : વ્યક્તિ સાચે જ નિઃસહાય છે તે કેવી રીતે જાણી શકાય ?

ઉ૦ : જે વ્યક્તિ સહાયની યાચનાથી આપણી સામે આવે છે તેની નિઃસહાય દશાની તપાસ કરી લેવી જરૂરી છે. તેની અસહાય દશાની પ્રતીતિ થયા પછી તેને સહાય કરવી એ ઉદાત્ત ને ઉમદા કર્તવ્ય છે. નિઃસહાયને સહાય કરવાની વાત આવે છે ત્યારે વ્યક્તિની મૂળભૂત જરૂરિયાત - અન્ન, કપડાં, બાળકોની ફી કે દવા - વગેરે માટેની આવશ્યકતા પૂરી પાડવી જોઈ એ. વ્યક્તિની નિઃસહાયતા-લાચારી જાણ્યા પછી પણ તેની ઉપેક્ષા કરી તે તરફ દુર્લક્ષ સેવવામાં આવે તો તે કેટલે અંશે યોગ્ય છે ?

પ્ર૦ : ધ્યાન દરરોજ કરવું જરૂરી છે ? કેટલા સમય સુધી ધ્યાન કરવું જોઈ એ ?

ઉ૦ : ધ્યાન દરરોજ કરવાની આવશ્યકતા છે જ. ધ્યાન એ પણ ઉપાસનાનો એક ભાગ જ છે. જ્યાં તે ધ્યાન એકમેકનાં પૂરક છે તેથી દરરોજ ધ્યાન કરવાની ટેવ પાડવી જ જોઈ એ.

મેં ધ્યાન માટે દસ મિનિટનો સમય કહ્યો જ છે, પણ પ્રેક્ટિસ પડ્યા પછી અનુકૂળ હોય તે પ્રમાણે ધ્યાનનો સમય દસ મિનિટથી વધારી શકાય છે.

પ્ર૦ : પ્રાણાયામ કરવા જરૂરી છે ?

ઉ૦ : પ્રાણાયામ એ શ્વાસોચ્છવાસની એક પ્રક્રિયા છે. ઉપાસના કરતી વખતે તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે પણ એ બધાને અનુકૂળ નહિ થાય. કોઈ વ્યક્તિ એ નહિ કરી શકે. જેને સૂઝ હોય, આવડત હોય તે પ્રેક્ટિસ હોય તે કરે તો વધી નથી. ઉપાસનામાં ઘણી બધી ખાખતનો સમાવેશ થાય છે તે તે બધું સામાન્ય ઉપાસક માટે સરળ ને શક્ય નથી. હું સરળ રાહનો નિર્દેશ કરું છું એટલે તેમાં બધી જ જાતની સરળતા આવી જાય છે. નાનામાં નાનો છોકરો પણ તે કરી શકે એવી સરળ ઉપાસના હોવી જોઈ એ. મેં પહેલેથી જ વિધિવિધાનને પ્રાધાન્ય ન આપવાનું કહ્યું છે એટલે

આધ્યાત્મિક કેડી, જાન્યુઆરી, '૮૮]

તેમાં બધી જ વિધિઓ આવી જાય છે જેમને અનાયાસ થાસો-જવાસ થઈ જતા હોય તે બલે થાય. પણ એ દિશામાં પ્રયત્ન કરવાની જરૂર નથી. પ્રાણાયામ સામાન્ય ઉપાસક માટે અનિવાર્ય નથી.

પ્ર૦ : કેટલીકવાર માળા મન્ત્રવત્ થાય છે, એકાગ્રતા - આનન્દનો અનુભવ નથી થતો. તે અતિશય કાર્યની પળોમાં આકસ્મિકપણે જ ચિત્ત માતાજીના સ્મરણમાં-જપમાં બીન બનીને અલૌકિક સ્પંદનો તે આનન્દનો અનુભવ કરે છે એવું થું કારણ ?

ઉ૦ : સુપુસ્ત અવસ્થામાં આપણું મન જે તે કાર્યમાંથી હઠી જતું હોય છે. માળા કરતી વેળા મન ખીજી બાબતમાં ચાલ્યું જાય છે, તે અન્ય કાર્યની પળોમાં મન જપ કરવા તત્પર થઈ ઊઠે છે. એટલે મન બટકતું રહે છે. મનને સ્થિર કરવાની જરૂર છે. મનને સ્થિર કરવાનો-ચિત્તને એકાગ્ર કરવાનો સતત પ્રયત્ન કરવાનો છે, તેથી સતત મન્ત્રજપ કર્યા કરો. એ વર્ષોની સાધનાને અન્તે જસે, તરત નહિ જાય.

પ્ર૦ : સાચી તપસ્યા કેને કહેવાય ?

ઉ૦ : તપસ્યા એટલે માનવીમાં રહેલી ચૈતન્ય - પ્રાણશક્તિનો વિકાસ કરવો. તપશ્ચર્યા કરવાથી માનવીમાં રહેલી બીજી શક્તિનો વિકાસ થાય છે ને તે ગતિશીલ બને છે. એ ચૈતન્યશક્તિ વિકાસ થાય છે ને તે ગતિશીલ બને છે ત્યારે ઈશ્વરનાં દર્શન-જાંખી થાય છે, અલૌકિક અનુભવો થાય છે, સમસ્ત અસ્તિત્વ ઇષ્ટની સાથે તદાકારતાની અનુભૂતિ કરે છે ને એમ કમશઃ તે આત્મસાક્ષાત્કાર સુધી જઈ પહોંચે છે-પહોંચી શકે છે, ને ક્યારેક જે કે ન પહોંચે એવું થે બને કારણ કે આધ્યાત્મિકતા ઉપાસનાનું ક્ષેત્ર અલૌકિક ને અગમ્ય છે. ઈશ્વરની બીલા અંકળ છે ને માનવીનાં કર્મો પણ એમાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે.

ગમે તેમ પણ માનવી એક યા અન્ય રીતે તપતો જ હોય છે. જે જે પરિબળો - ભૌતિક કે આધ્યાત્મિક - કષ્ટદાયક બને તેમાંથી પાર ઊતરી શક્તા ને શરણાગતિના ભાવને ખંડિત થયા વિના જીવન ને ઉપાસના ચાલુ રાખવાની ક્ષમતા-શક્તિ કેળવવી તે તપશ્ચર્યા કહેવાય છે. જીવનમાં અને ઉપાસનામાં માનવી અનેકવિધ રીતે તપતો હોય છે ને સફળતા-સિદ્ધિ-સરળતા પામે છે. એ પામવાની સમસ્ત પ્રક્રિયા તપસ્યા જ છે.

પરંતુ આપણે તપસ્યાને બહુ સીમિત અર્થમાં લઈ લીધી છે. તપ એટલે દેહદમન કરી શરીરને સૂકવી નાખવું, શારીરિક શક્તિ ક્ષીણ કરી દેવી એ તપસ્યા છે. મૂળભૂત રીતે તે શક્તિ ક્ષીણ કરવાની નહિ, પણ ક્ષમતા-શક્તિ પ્રાપ્ત કરવાની સઘળી આંતરક્રિયાઓ તપસ્યા જ બની જાય છે. જે વ્યવહારથી કે આચરણથી આપણી શક્તિ ક્ષીણ થઈ જાય તે વ્યવહાર કે તે માર્ગ ધાર્મિક કે તપસ્યાનો ન ગણી શકાય. એ કોઈ રીતે આવકારદાયક પણ નથી.

એ બધી તમામ પ્રક્રિયાઓમાં લેમ જ ઇષ્ટના નામસ્મરણ, જપ કે રટણમાં અંતરનો ઊંડો પ્રેમ, ભાવના, તાદાત્મ્ય ન સઘાય ને ન ઉદ્ભવે ત્યાં સુધી એનો કોઈ અર્થ નથી. એ વિનાની તપસ્યા કોરી જ બની રહે છે, યન્ત્રવત્ બની જાય છે. એક ભાઈએ સંકલ્પ કર્યો હતો કે મારું અમુક કાર્ય થશે તે હું લઘુ-અનુષ્ઠાન કરીશ. કાર્ય પૂરું થતાં સંકલ્પ પૂર્તિ માટે તેમણે બુદ્ધિ લડાવી સ્વપ્નમાં ૨૪,૦૦૦ મન્ત્રજપ જાપી દીધા. આ ઉચિત ન કહેવાય. આપણાં ભૌતિક તેમ જ ઉપાસનાકીય તમામ કાર્યોમાં - પ્રક્રિયાઓમાં જ્ઞાનતંત્રુઓ તન્મય ને તદાકાર થવાં જ જોઈએ.

ઉપાસનાના આરંભથી આત્મસાક્ષાત્કાર સુધીના સમયગાળા દરમિયાન ઉપાસનાકીય ને આધ્યાત્મિક ને ને પરિબળો પ્રગતિ સાધવામાં ઉપકારક સાબિત થયાં છે તે બધાને આત્મસાત્ કરવાની સમસ્ત પ્રક્રિયા તપશ્રયા છે. એ એક માનસિક-ચૈતસિક-ચેતનાના ઊંડા સ્તરથી સિદ્ધ થઈને બહાર આવે છે. એ સિદ્ધ કરવા ને આયાસ કરવો પડે છે, ને કપરા કાળમાંથી પસાર થવું પડે છે તે બધાં જ પરિબળો એકત્ર થઈને માનવીને તાવી નાખે છે. તેના મનની મલિનતાઓને દૂર કરે છે, સાર્વિકતા-પવિત્રતા જન્માવે છે. ઉપાસના-આધ્યાત્મિકતામાં આગળ વધારી આત્મસાક્ષાત્કાર સુધી પહોંચાડે છે, સાક્ષાત્કાર થાય કે ન થાય તે ગૌણ વાત છે-હોવી જોઈએ ને રહેવી જ જોઈએ. પથ્ય ને માર્ગ ગ્રહણ કર્યો છે તે ઉપાસના-આધ્યાત્મિકતામાંથી ગમે તે થાય તો પથ્ય ચલિત ન થવું ને મન, વચન ને કર્મથી પવિત્ર રહી જીવન જીવવું એ મોટી તપશ્રયા છે.

શ્રદ્ધા, શરણાગતિ, મા-બાળકનો સમ્બન્ધ, એકાગ્રતા, પ્રેમભાવના, લગની, સત્કાર્ય ને ઇષ્ટ માટે તત્પરતા અને અનન્યતાનાં સૂક્ષ્મ સ્પંદનો અસ્તિત્વમાં જન્માવવામાં, દૃઢ થવાં ને ચિરકાળપર્યન્ત એને ઠકાવી રાખવા એ સમસ્ત મનોબ્યાપાર એક તપસ્યા જ છે - ધણી મોટી.

પૂજ્ય શુરુદેવના આશીર્વાદ

M. N. CHAMPANERIA

B. E. Civil (HONS), A. M. I. E. (INDIA)

JANAK ENTERPRISE

1/29, NAVJIVAN CO-OPERATIVE HOUSING SOCIETY,
LAMINGTON ROAD, BOMBAY-400 008

અમૃતનું આચમન

ડૉ. કાન્તલાલ કાલાણી

સ્વાનુભૂતિ માટે અહિંમુખ થવાને બદલે અંતર્મુખ થવું અતિ આવશ્યક છે. અંતર્મુખતા દાંસલ કરવા બહારની જગ્યામાં ગળાદૂબ રહેવાને બદલે અંદરની યાત્રા શરૂ કરવી પડશે એમ થશે તો જ અન્તઃકરણ પર મેલના જે થર ચડી ગયા છે તેને દૂર કરવાની શક્યતા નિર્ભણ થશે.

આપણે આપણા મનોજગતમાં જેમ જાંડા ઊતરતા જઈશું તેમ આપણા ગુણ અને દોષ આપણને દેખાવા માંડશે. પછી ગુણોની વૃદ્ધિ માટે અને દોષોના નિવારણ માટે શું કરવું તેનું ચિંતન શરૂ થશે. અનુભવી વ્યક્તિઓનો સહવાસ અને જ્ઞાનીઓ સાથેનો સંસંગ પણ માર્ગદર્શનનું કાર્ય કરશે. દૂંકમાં આપણે શું કરવાનું છે એ ચિત્ર સ્પષ્ટ હોય અને સાચી દિશામાં પુરુષાર્થ હોય તો વહેલો-મોડો માર્ગ હાથમાં આવ્યા વિના રહેતો નથી.

પણ મોટે ભાગે આપણે અંધારામાં ફાંફાં મારતાં હોઈએ છીએ. નથી આપણને આપણા વ્યક્તિત્વનો ખ્યાલ હોતો કે નથી આપણી પાસે સ્પષ્ટ ધ્યેય હોતું. આવી સ્થિતિમાં આપણને અન્તર્મુખ થવાનું શી રીતે સૂઝે? એક પક્ષે આપણે ચૈતન્ય તરવની અનુભૂતિ કરવી છે અને બીજા પક્ષે આપણે બાહ્ય જગતમાં રમમાણ રહીએ તે કેમ ચાલે?

બાહ્ય જગત સાથે ખપપૂરતો સંબંધ રાખીએ તો એ સંબંધ બહુ બાધારૂપ નથી બનતો. પણ બાહ્ય જગત સાથે આપણું તાદાત્મ્ય થઈ જાય અને આંતરિક જગત સાથેના આપણા સંબંધોનો વિચ્છેદ થઈ જાય તો આપણે અંતર્મુખ ન થઈ શકીએ.

સાધનાને માર્ગે જવું હોય તો અન્તર્મુખ થવું જરૂરી છે. અંતર્મુખ થઈએ તો જ આપણે સ્વાનુભૂતિના માર્ગે ગતિ કરી શકીએ અને જગતને અપાતું પ્રાધાન્ય આપણા મનમાંથી આપોઆપ ઓછું થવા માંડે. અત્યારે આપણી સ્થિતિ શી છે? આપણો સૌનો અનુભવ છે કે મન નવરું હોય તો ઠેર ઠેર ભટકે છે અને પોતાની વિવિધ પ્રકારની ભૂખ સંતોષવા વલખાં માર્યા કરે છે.

અહિંમુખ ઇન્દ્રિયો સાથેના તેનો નાતો ક્ષીણ થઈ જાય તો બાહ્ય ખોરાક આપોઆપ ઓછો થવા માંડશે. એમ થશે તો મન, બુદ્ધિ, ચિત્ત અને અહંકારનું બનેલું અન્તઃકરણ પોતાનું ધ્યાન રાખવા માંડશે.

આપણે ધરનું બરાબર ધ્યાન રાખીએ તો એમાં બાર્વા-બર્વા બાઝતાં નથી, કચરો એકઠો થતો નથી કે ઊધઈનું આક્રમણ થતું નથી. તેવી જ રીતે જગત રહી જે અન્તઃકરણની ચોકી કરે છે ત્યાં ધ્રુષ્ટા, વાસના, આવેગો, ઉપભોગો, રાગ-દ્વેષો, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ, મત્સર વગેરે પોતાનાં ચાણાં જમાવવામાં સફળ થતાં નથી.

આપણે બેદરકાર રહીએ છીએ એટલે આ બધી વૃત્તિઓ આપણામાં ધર કરીને રહે છે અને ક્ષણે ત્યારે પ્રગટ થાય છે. આ વૃત્તિઓ સાથે આપણો એટલો સહવાસ થઈ ગયો હોય છે કે તેમના વિના આપણને એન પડતું નથી. એમના સાન્નિધ્યને કારણે આપણને એમ લાગે છે કે આયુષ્ય કાંઈ જલદી ખૂટી જવાનું નથી. ઘણાં વર્ષો સુધી આ જગતમાં રહેવાનું છે એટલે આપણે નિશ્ચિંત બનીને સૌંસારિક બાબતોમાં રસ લેવાનું ચાલુ રાખીએ છીએ.

આપણે કહીએ કે ન કહીએ, પણ ધણા લોકોને એવું કહેતાં સાંભળીએ છીએ કે સંસારને સરખી રીતે માણી લેવો, પછી આત્મચિંતન કરીશું. મોટા ભાગના લોકો આત્મચિંતનની પ્રક્રિયાને આઘી ને આઘી ઠેલતા જાય છે. તેમને ખ્યાલ નથી આવતો કે જે જીવનના પૂર્વાર્ધમાં નથી થયું, જીવનના મધ્યાહનમાં કે પૌઠાવસ્થામાં નથી સૂઝ્યું તે જીવનના ઉત્તરાર્ધમાં શી રીતે સામે આવીને જીભું રહેશે? સિવાય કે કોઈ મોટા અચકા આવે અને મનુષ્યને ભૂતકાળ માટે પારાવાર વસવસો થાય. પણ એ આકસ્મિક ગણાય. સામાન્ય રીતે જીવનપ્રવાહ પતિત હોય છે. ખીજી વાત એ કે જીવનના ઉત્તરાર્ધ સુધી આપણે જીવતાં રહીશું તેની કોઈ ખાતરી ખરી?

એટલે આપણે જીવનના ઉત્તરાર્ધની રાહ ન જોઈએ એ ઇચ્છીએ. 'આ જ લાઈ અત્યારે — એ જ સાચું સૂત્ર છે. એક સ્નેહીજનના ખેતરમાં ઘઉંની મમલખ ફસલ લહેરાતી હતી. ફસલ એકદમ તૈયાર હતી પણ ખેડૂન મિત્ર તે દિવસે ઘઉંની લણણી કરવા તૈયાર નહોતા. ફસલ જોઈને સૌતી છાતી ફૂલી ન હોતી સમાતી. મેં કહ્યું : ફસલ તૈયાર છે પછી વિલંબ શા માટે કરો છો? દાંડિયાને ખોલાવી લોને. તેમણે કહ્યું : એક દિવસમાં શું ખાટું-મોળું થઈ જાય છે? હું મૌન રહ્યો. અનવાકાળ છે તે ખીજો દિવસે પૂર્વ દિશાએથી સવારમાં જ ન કલ્પી શકાય તેટલું મોટું તીડનું ટોળું આવી ચડ્યું. ગામનું આખું આકાશ તીડોથી જવાઈ ગયું. અમે ફળિયામાં ખાટલા પર ખેડા હતા. તીડો જોઈ સૌ ફફડી ઊઠ્યા. ગામનાં ખેતરોમાં તીડો ન જતરી પડે તે માટે સૌ પ્રાર્થના કરવાં લાગ્યા. હાથની ખીજી નહોતી, તીડોનું ટોળું ક્યાં જતરે છે તે જોવા અમે સ્નેહીજનના ખેતર તરફ ગયા. જ્યેષ્ઠ તો તીડોએ આંખોને ઠારે એવી ફસલ પર જતરાણું કર્યું હતું. મકાન આગમાં સપડાય તો આગ એલવવા અભાષાળાને ખોલાવી શકાય. અહીં કશું થઈ શકે તેમ નહોતું. થોડા સમયમાં ખેલ ખતમ થઈ ગયો.

ત્રણેક મહિનાની કાળી મજૂરી, ખર્ચેલાં નાણાં અને સમય પર વિનાશક મોજું ફરી વળ્યું. ખેડૂતો પર દુઃખના કુંગર તૂટી પડ્યા હોય તેવું લાગ્યું. પણ કોઈ ઈલાજ નહોતો. સ્નેહીજન સાંજે થોડા સ્વસ્થ થયા ત્યારે કહેવા લાગ્યા. તમારી વાત માની હોત તો સાટું થાત. આજસ ન કરી હોત તો અનાજ ધર બેગું થઈ જત. પણ કુમતિ સૂઝી અને આજસ કરી દીધી.

જીવનની ફસલ પણ ક્યારેક આમ લૂંટાઈ જતી હોય છે. કાળ ઓચિંતાનો આવી શકે છે, એટલે તો સમજી લોકોએ બિંદગીને ચાર દિવસનું અંદરણું કહ્યું છે. જીવનનો કોઈ ભરોસો નથી. પલકવારમાં શું બની જાય તે કહેવાય નહીં. જેટલું જીવનમાં સિદ્ધ કર્યું તેટલું આપણું. આવતી કાલ ઉપર શા માટે સુઘતવી રાખવું?

પરમાત્મા સાથે તાર જોડવો છે, તો આજે જ, અત્યારે જ ભગવત્સમરણ અને ચિંતન કરવા મહિવાનું. રાહ જોવાની જરૂર નથી. ભાવસભર હૃદય હોવું જરૂરી છે. હૃદયમાં ભક્તિનું વાવેતર થવા મોડે એ ઇચ્છીએ. હૃદયમાં તો જેવું વાવીએ તેવું જીગે. ધણાં લોકો સંસારની લમણાઝીકોથી જીવનને ભરી દે છે, પછી જીવનભર એમાં જ ગૂંચવાયા કરે છે એટલે કાળજી રાખવાની જરૂર છે. ભગવત્સમરણમાં ફૂંચી જવાની જરૂર છે.

આવું ક્યારે શક્ય અને? અંદરથી નામરમરણની સરવાણી ફૂટે ત્યારે. નામરમરણ પ્રયત્નપૂર્વક થાય ત્યાં સુધી અંદરનું જગત ઉલ્લસિત થતું નથી. વ્યક્તિ જ્યારે અંદરથી થતા નામરમરણને એક ચિત્તે સાંભળે છે ત્યારે પરિસ્થિતિ પલટાઈ જાય છે. એમાંથી જે આનંદ મળે છે તે અવર્ણનીય હોય છે.

સહજ માવે થતું નામરમરણ ચૈતન્ય શક્તિને ઝંકૂત કરી દે છે. અંદરનું તંત્ર સમગ્રપણે કથકથી ભેદ છે ત્યારે એનો રણકાર સમગ્ર ભુવનમંડળમાં વ્યાપક એવા પરમતત્ત્વ સુધી પહોંચી જાય છે. આપણે આપું નામરમરણ કરીએ છીએ? ના. આપણે ઈશ્વરશક્તિને આડંબરની સખી બનાવી દીધી છે. ઇન્દ્રિયોને આનન્દ પડે એવું આપણે કરીએ છીએ. મોટા મોટા મંદિરો બાંધીએ છીએ અને તેમાં મૂલ્યવાન આરસની મૂર્તિઓ પધરાવીએ છીએ. હા મંદિરોની જરૂર છે પણ લોકોને ત્યાં શાંતિ અને આનન્દ મળે છે, પણ જેમણે અધ્યાત્મ માર્ગે જ જવું છે, સ્વાનુભૂતિ કરવી છે તેઓ માત્ર બાહ્ય પ્રક્રિયામાં રોકાઈ જાય તે ઈષ્ટ નથી.

નદી તરવા માટે જેમ નૌકાની જરૂર પડે છે તેમ નામરમરણ શ્વાસોચ્છવાસ સાથે ભેડાઈ જાય આપણી રંગેરંગમાં પ્રસરી જાય તે માટે મંદિર, ધૂપદીપ, માળા વગેરે સાધનો જરૂરી છે. પણ આપણે આખી જિંદગી આ સાધનોને વળગી રહીએ અને સાધ્ય તરફ આપણી ગતિ જ ન થાય તો સાધનોનો અર્થ શો? અને તેટલું વહેલું સાધન છોડી દેવાનું છે અને સાધ્યમાં સ્થિર થવાનું છે એવી જાગૃતિ રહેવી જરૂરી છે.

ઢાપરા પર પહોંચવું હોય તો સીડી આવશ્યક છે. સીડીના એક પછી એક પગથિયાં ચડીને આમળ વધવાનું છે. એમ કરીએ તો ઉપર પહોંચી જઈએ. પણ તેને બદલે સીડીને જ વળગી રહીએ તો, સીડીને જ ઊંચકીને ફર્યા કરીએ તો? તો ઊંચવું ગતિ નહીં થાય, અનુભૂતિ નહીં થાય. એટલે કે સીડી લઈને ફરનાર વ્યક્તિને ઢાપરાનો સ્પર્શ નહીં થાય.

અહીં સાધનનો છેદ ઊડાડવાની વાત નથી. સાધનનું મહત્ત્વ છે જ. પરમતત્ત્વને પામવા માટે પરમ પ્રેમ એક અમોઘ ઉપાય છે. હૃદયમાં પરમાત્મા માટે અને તેમનાં સર્જન માટે નિર્ભેળ પ્રેમ જન્મે છે ત્યારે તેમને પામવાનો રાજમાર્ગ ખુલ્લો થઈ જાય છે.

આવો પ્રેમ મૂલ્ય ચૂકવ્યા વિના મળતો નથી. સમગ્ર પ્રાણ જ્યારે પરમ શક્તિને સમર્પિત થઈ જાય છે ત્યારે દિવ્ય પ્રેમનું પ્રગટીકરણ થાય છે. આવા પ્રેમના સાન્નિધ્યમાં અહંકાર નામરોષ થઈ જાય છે. અહંકારનું ઓગળી જવું એ જ ખરો પ્રેમ છે.

હૃદયમાં પ્રેમનો દીપક પ્રગટે પછી અંધકાર રહેતો નથી. જગત પ્રત્યેના રાગ-દ્વેષ પણ છૂટી જાય છે અને સ્વીકારની ભૂમિકા રચાય છે. આ સ્થિતિમાં વિશેષ માત્રનું શમન થઈ જાય છે અને રચના માત્ર પરમાત્માની લીલા છે એવી પ્રતીતિ થાય છે. કહો કે પ્રેમનું વિશાળ દ્વાર ખૂલી જાય છે. પછી 'હું'ની હાજરી રહેતી નથી. હરિની હાજરી સર્વત્ર વર્તાય છે.

આવા અનુભવ કરવા અન્તર્મુખ થવું અનિવાર્ય છે. મનોજગતને ઢંઢોળવું જરૂરી છે અને લીધેલો માર્ગ ચૂકી ન જઈએ એ માટે સત્સંગ આવશ્યક છે. આટલી કાળજી હશે તો અંધારામાં ફાંફાં મારવાને બદલે આપણે સ્વાનુભૂતિના પથ પર ગતિ કરી શકીશું અને આ કાર્ય આજે જ હાથ ધરવાનું છે.

ઉપાસનાના આરંભે

કોઈ પણ ઉપાસક આધ્યાત્મિક-ઉપાસના ક્ષેત્રે સૌ પ્રથમ પદાર્પણ કરે છે ત્યારે તેને પ્રેરણા, પ્રેરણા, પ્રેરણા, બળ અને આરાધ્ય તત્ત્વનાં દર્શનની-ઝાંખીની સ્વાભાવિકપણે જ અપેક્ષા અને અનિવાર્યતા રહે છે.

આવી વ્યક્તિ જ્યારે કોઈ સન્તના સાન્નિધ્યમાં રહી તેમના માર્ગદર્શન અનુસાર ઉપાસના આદરે છે ત્યારે તેના દિલની દર્શનની-ઝાંખીની અપેક્ષાને આકાર આપવા પરમાત્મા-માતાજી તે તે સન્તના સ્વરૂપમાં દર્શન આપે છે અથવા તો એ સન્તને સૂક્ષ્મ રીતે નિજના સ્વરૂપની, આત્મિક શક્તિ દ્વારા, ઝાંખી કરાવવા પ્રેરણા કરે છે જેને પરિણામે ઉપાસકને અત્રે વર્ણવ્યા પ્રમાણેના અનેકવિધ અનુભવો થાય છે. ઉપાસકની હૃદયની ભાવના-અપેક્ષા આ રીતે સાકાર થતાં તેની શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ વિશેષ દઢ અને છે, તેનામાં અનેરો ઉત્સાહ જન્મે છે અને જેવડા વેગથી તે ઉપાસનામાં પ્રવૃત્ત અને છે.

અમદાવાદના જ્યેષ્ઠ વ્યાસે પોતાનો સ્વપ્નનો એક અનુભવ વર્ણવતાં જણાવ્યું હતું કે, 'એક રાત્રે હું નવરાત્રીના ગરબા જોઈને પાછો ફરી રહ્યો હતો, ત્યારે એક અજાણ્યા વિસ્તારમાં નીકળી ગયો. સાચો રસ્તો જાણવા એક-બે જણને પૂછતો હતો ત્યાં એક મકાનની અગાશીમાં ગુરુદેવ ઊભા હતા. હું તેમની નજીક ગયો. તેમણે મને હાથ ઝાંચો કરી પૂછ્યું કે 'શું અનુષ્ઠાન વ્યવસ્થિત રીતે પતી ગયું?' (નવરાત્રી દરમિયાન મેં ગુરુદેવના આશીર્વાદ લઈ અનુષ્ઠાન કરેલું) મેં 'હા'માં જવાબ આપ્યો. મારી આંખો ખુલી ગઈ. ફરી મીંચાઈ, ફરી સ્વપ્નમાં મુલાકાત થઈ, મેં તેમને જણાવ્યું કે દર વખતે અનુષ્ઠાન પછી હવન કરું છું પણ આ વખતે કર્યો નથી. ગુરુદેવે જણાવ્યું કે માલે, એવી જરૂર નથી. ત્યાર બાદ મેં મારો વર્ષોથી મૂંઝવતો પ્રશ્ન પૂછ્યો. તેમણે જણાવ્યું કે, તે મારા ધ્યાનમાં છે. તમારી દરેક મુલાકાતની મને જાણ થઈ જ જાય છે.

સ્વપ્ન વેળાનું સ્મરણ તથા તેમની આસપાસ રહેલ વ્યક્તિઓ અજાણી હતી. કેટલુંક અવાસ્તવિક પણ હતું. છતાં ગુરુદેવનાં દર્શનથી મને ખૂબ આનન્દ થયો.

આ વખતે મેં માતાજીને પ્રાર્થના કરેલ કે હું આપના દર્શનને તો લાયક નથી પણ મને જે ગુરુદેવનાં દર્શન થશે તો જરૂર આનન્દ થશે. મારી ઇચ્છા પૂર્ણ થઈ.'

મા ગાયત્રીની કૃપા અને
પૂ. ગુરુદેવના આશિષ હરહંમેશ
વરસતા રહેા એવી નમ્ર વિનંતિ સહ
જમનાદાસ નાગરદાસ મોદી
જનરલ મરચન્ટ
'મગવતી'

ઉપાડા - Rn. ૩૯૬૧૮૫ (ડિ. વલસાડ)

સૂક્ષ્મ ઉપસ્થિતિ

માનવીના આંતરમનની ઊંડી, શ્રદ્ધાપૂર્વકની શરણાગતિ અને સ્મરણનું સાતત્ય તેને આધિ-વ્યાધિ-ઉપાધિમાંથી મુક્ત કરે છે કે રાહત આપે છે, પણ તેને પરિણામે માનવી-ઉપાસક અગણપણે જ માતાજી સાથે-ગુરુ સાથે સૂક્ષ્મ અનુસન્ધાન સાધી બેસે છે. આંતર-મનનું આ સૂક્ષ્મ અનુસન્ધાન થતાં જ મુશ્કેલીની પળોમાં તેનું સ્મરણ આદરતાં જ માતાજી ગુરુદેવની સાથે સૂક્ષ્મરૂપે તે ઉપાસકને દર્શન આપી કૃતાર્થ કરે છે અને તેને ઉપાધિઓમાંથી-મુશ્કેલીઓમાંથી મુક્ત કરે છે. અત્રે આવો જ એક રસપ્રદ પ્રસંગ પ્રસ્તુત કર્યો છે.

નવસારીથી શ્રી સુમનભાઈ નાયક લખી જણાવે છે કે, 'પરમ તેજ્ઞાથી ગાયત્રી માની અસીમ કૃપા અને ગુરુદેવના અત્યંત લાગણીભર્યા આશીર્વાદથી મારી તબિયત હવે ઘણી જ સુધારા પર છે. તા. ૮મી ડિસેમ્બર, ૧૯૮૩ના રોજ સાંજે ૬-૩૦ થી ૭-૦૦ ના ગાળામાં મને હૃદયરોગનો હુમલો થયો. તે દરમ્યાન હું ઓક્સિજન મારું કામ કરતો હતો. મને ડીક ન લાગતાં ડોક્ટરને ખતાવ્યું. મને તાત્કાલિક જ સુરતની મહાવીર હોસ્પિટલમાં ખસેડવામાં આવ્યો. માની કૃપા અને ગુરુદેવના આશીર્વાદ કેવું કામ કરે છે તે જોવાનું છે. Attack ઘણો જ તીવ્ર હતો. પણ તે દરમ્યાન મને પૂરેપૂરું જ્ઞાન હતું. મને હૃદયરોગનો હુમલો છે તેની વાત મેં ડોક્ટરને સ્પષ્ટ કરી હતી. સાજા માણસે વાત કરે તે જ રીતે હું તેમને વાત કરી તાકીદે સુરત ખસેડવા જણાવતો હતો. રાતે દસેક વાગ્યે અમે સુરત પહોંચ્યા. તે દરમ્યાન મને એમ્બ્યુલન્સમાં સુવડાવવામાં આવ્યો હતો. ત્યારે મારા મન ઉપર કોઈ જ ટેન્શન નહોતું. હું સમ્પૂર્ણ સ્વસ્થતાથી સૂતો હતો. ડોક્ટરને ઓક્સિજનનું ધ્યાન રાખવા જણાવતો હતો. આ બધી ક્રિયા દરમ્યાન મારી આસપાસ મારા માથા આગળ પૂજ્ય મા બેઠાં હતાં અને ગુરુદેવ પણ ત્યાં જ સામેની સીટ પર બેઠા હોય એમ સ્પષ્ટ લાગતું હતું. મારા ગાયત્રી મંત્રના જપ ચાલુ જ હતા. ગાડીમાં ડોક્ટર, મારાં મિત્રિસ અને અન્ય ભાઈઓ હતા, તેમ છતાં તેમને મને પૂરેપૂરો ખ્યાલ રહેતો ન હતો. પૂ. મા મારી બાજુમાં અને ગુરુદેવ મારી સામે બેઠા હતા. ગુરુદેવ પોતાના નિત્ય હાસ્યવદનથી મને જણાવતા હતા કે કશું નથી. સારું થઈ જશે. તું તારા જપ ચાલુ રાખ. ગુરુદેવના આશીર્વાદ અને પૂ. માની પરમ કૃપાને વર્ણવવાના મારી પાસે શબ્દો નથી. '૮૪ ના જાન્યુઆરી માસના અંકમાં પ્રગટ થયેલ 'તપશ્ચર્યા'નો લેખ એ એક યોગીની વાણી છે. આ લેખ વાંચ્યા પછી મને એવું લાગ્યું કે હું કોઈ યોગીના યોગદર્શન કરી રહ્યો છું.'

શ્રી ગાયત્રી માતાજીની કૃપા અને પૂજ્ય ગુરુદેવના આશીર્વાદની અભ્યર્થના

— : શ્રી અંગિકા સોપ ફેક્ટરી અને ટી ડેપો : —

— : શ્રી અંગિકા કેમીકલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ : —

— : શ્રી જય અંબે સોપ એન્ડ ટી સેન્ટર (રીટેઇલ વિભાગ) : —

૪/૧૩૩, હરિપરા પીરછડી રોડ, અંગિકાસહન, સુરત-૩

“ ડીટરજન્ટ સાયુ તથા વોશીંગ પાવડરના ઉત્પાદક ”

કાવ્યપ્રસાદ

[શુરુપૂર્ણિમા નિમિત્તે શ્રી તપસ્વી નાન્દીએ રચેલ શ્લોકો અત્રે પ્રસ્તુત કર્યા છે.]

સમાયાતા તુ પૂર્ણિમા ।

રચયિતા : ડૉ. તપસ્વી નાન્દી

भवच्छेदकरी ह्येषा सर्वपापविनाशिनी ।

चतुर्वर्गस्य प्राप्त्यर्थं आगता गुरुपूर्णिमा ॥ १ ॥

આ (= શુરુપૂર્ણિમા) ભવ (= જન્મ-મરણના ચક્ર)નો છેદ કરનારી છે તથા બધાં પાપનો વિનાશ કરનારી છે. ચતુર્વર્ગ (= ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ)ની પ્રાપ્તિ માટે શુરુપૂર્ણિમા આવી છે. ॥ ૧ ॥

गुरोः चरणस्पर्शस्तु प्राणिनां मोक्षकारकः ।

सर्वसुखप्रदश्चैव परकल्याणसाधकः ॥ २ ॥

શુરુજીનો ચરણસ્પર્શ બધાં પ્રાણીઓ માટે મોક્ષકારક છે. તે સર્વ પ્રકારનાં સુખ આપનાર છે તથા પરમકલ્યાણનો સાધક છે. ॥ ૨ ॥

सर्वकिल्बिषघाताय तमोविघ्नजयाय च ।

सर्वसंशयनाशाय समायाता तु पूर्णिमा ॥ ३ ॥

બધાં પાપના નાશ માટે, અધકારરૂપી વિઘ્ન ઉપર વિજય મેળવવા માટે તથા બધા જ સંશયો દૂર કરવા માટે આ પૂર્ણિમા આવી ગઈ છે. ॥૩॥

पूर्णिमाचन्द्रिका ह्येषा सर्वपापविनाशिनी ।

गुरुचन्द्रप्रभावेन सुतरां सा फलप्रदा ॥ ४ ॥

પૂર્ણિમાની ચાંદની બધા તાપનો વિનાશ કરનારી છે. પણ શુરુરૂપી ચંદ્રના પ્રભાવથી તે વિશેષ ફળ આપનારી બને છે. ॥ ૪ ॥

आनन्दसागरो ह्येषः समुच्छलति मे हृदि ।

नैसर्गिकी तथा शान्तिर्लभ्यते गुरुवन्दनात् ॥ ५ ॥

મારા હૃદયમાં આનન્દનો સાગર ઊછળે છે. શુરુજીના વંદનથી સ્વાભાવિક શાન્તિ પ્રાપ્ત થાય છે. ॥ ૫ ॥

આધ્યાત્મિક કેડી, જાન્યુઆરી, '૮૮]

સમાચાર

* તા. ૨૫-૧-૮૮ પૂજ્ય ગુરુદેવની સુપુત્રી ચિ. મિતાના શુભલગ્ન.

* મહેસાણામાં ગુરુદેવ (શાસ્ત્રીજી)ની વ્યક્તિગત મુલાકાત તેમજ અગિયાર કુંડી ગાયત્રી-મહાયાજનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે.

તા. ૧૩-૨-૮૮ ને શનિવારે વ્યક્તિગત મુલાકાત ને જીવનનગમો કાર્યક્રમ.

સમય : બપોરે ૧ થી ૫ વાગ્યા સુધી.

તા. ૧૪-૨-૮૮ ને રવિવારે અગિયાર કુંડી ગાયત્રી-મહાયાજન.

સમય : સવારે ૬ થી સાંજે ૫ વાગ્યા સુધી.

વ્યક્તિગત મુલાકાત અને યજ્ઞસ્થળ : ડૉ. જશવંત આર. સોની, ૧૧૬/૧૧૭, પાર્શ્વનાથ સોસાયટી, વાગલપુર રોડ, કોલેજ પાસે, મહેસાણા. ફોન નંબર : ૨૦૬૮૭

* તા. ૧૬-૩-૮૮ થી તા. ૨૬-૩-૮૮ આઠ દિવસની ચૈત્રી નવરાત્રી છે.

અનુષ્ઠાન કરવા ઇચ્છતાં લાઇબહેનોને પૂજ્ય ગુરુદેવના આશીર્વાદ.

* તા. ૧-૫-૮૮ થી પચ્ચીસ દિવસનો પૂજ્ય ગુરુદેવનો અમેરિકાનો કાર્યક્રમ છે. પ્રોત્સાહના આયોજન અને અન્ય વિગતો માટે ન્યુજર્સીમાં શ્રી પ્રવિણભાઈ ડોક્ટરનો સંપર્ક સાધવો. ફોન નંબર : 201-451-4703

* ૧૯૮૮ ના વર્ષનું આપનું લવાજમ રીન્યુ કરાવી લેવા વિનંતિ.

મા ગાયત્રીની કૃપા અને પૂ. શાસ્ત્રીજીના આશિષ અમ સૌ પર અવિરતપણે વરસતા રહેા એવી અભ્યર્થના સહિત

**NARENDRA
PROCESSING
INDUSTRIES**

Tele. : Factory : 41177 * Resi. : C/o 42689

33-1, Plot No. 1, Behind Sub-Jail, Khatodra,
SURAT - 395 002

[આધ્યાત્મિક કેડી, જાન્યુઆરી, '૮૮

गायत्री-उपासक पृ. श्री शास्त्रील

પૂજ્ય ગુરુદેવની મુલાકાત

- * આધિ, વ્યાધિ, ઉપાધિથી ત્રસ્ત કોઈપણ વ્યક્તિ, જ્ઞાતિ, જાતિ, સમ્પ્રદાય કે ધર્મનાં બન્ધનો સિવાય વિનામૂલ્યે પૂજ્ય ગુરુદેવની મુલાકાત લઈ માર્ગદર્શન મેળવી શકે છે. પ્રત્યક્ષ મુલાકાત શક્ય ન બને તો પણ પૂજ્ય ગુરુદેવના આદેશ અનુસાર ગાયત્રી મહામંત્રની ત્રણ માળાને જીવનના અનિવાર્ય દૈનિક કાર્યક્રમમાં વણી લેજો.

મુલાકાત સ્થળ : ' નીલોખા ' બંગલો, ત્રિમૂર્તિ સોસાયટી,
અવનંતમેન્ટ પાંચ બંગલા પાસે, ગુલમોર ફલેક્સ પાછળ,
ગુલબાઈનો ટેકરો, અમદાવાદ-૧૫.

સમય : બપોરના ૧૨-૦૦ થી ૨-૦૦ (૧૦૧ વ્યક્તિને મુલાકાત)

શનિ-રવિ તથા જાહેર રજાના દિવસે બંધ.

- * પૂજ્ય ગુરુદેવ આપના પત્રો વાંચે છે, પરંતુ લેખિત જવાબ પાઠવતા નથી.
- * શારીરિક-માનસિક રોગો માટે પૂ. ગુરુદેવ જીવનજી આપે છે. સ્વચ્છ ખાલી ખાટલી સાથે લાવવી, જેથી અભિમંત્રિત જીવનજી આપી શકાય.

